

fat. 21/12 64

KORPILAHDEN PITÄJÄN INVENTOINTIKERTOMUS

1964

Timo ja Pekka Miettinen

Esipuhe

Allekirjoittaneet saivat keväällä 1964 Muinaistieteelliseltä toimikunnalta tehtäväkseen Korpilahden pitäjän inventoinnin.

Tavanomaisten arkistolähteiden lisäksi luimme O. Keskitalon artikkelin Suur-Jämsän esihistoriasta (Suur-Jämsän historia I), josta löysimme muutamia lisätietoja, mm. maininnan kahdesta irtolöydöstä Saalahdelta, joita ei ollut Kansallismuseon Korpilahden mapissa, mutta kylläkin luettelossa. Työ suoritettiin 11. 6. - 12. 7. 1964. Lähes koko urakka selvisi sillä, että kiersimme perämöötörillä Päijänteen Korpilahden pitäjän sisäpuolelle jäävän rantaviivan pitäjän kaakkoisreunasta, Putkilahdelta lähtien. Kierros tehtiin vastapäivään mitä järjestystä myös löytöselostukset noudattavat. Polkupyörillä kävimme vielä pitäjän pohjoispäässä, Muuratjärven rannoilla ja pitäjän lounaisosissa, Saalahdella.

Kivikautisia asuinpaikkoja löysimme kaikkiaan 34 (plus 1 epävarma), niistä 28 Päijänteen rannoilta ja niiden tuntumasta ja 6 Muuratjärven vaiheilta. Asuinpaikat Päijänteen rannoilla ovat enimmäkseen toistakymmentä metriä nykyistä veden pintaa korkeammalla, mikä todistaa niiden suurimmaksi osaksi sijainneen Muinaispäijänteen rantaviivalla. Alin asuinpaikka on n. 7 m:n, ylin n 32 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta (78,2 m m. p.), Muuratjärven rannoilla ja lähistöllä asuinpaikat ovat 3 - 10 m:n korkeudella Muuratjärven pinnasta (90 m m. p.). (Asuinpaikkojen korkeus veden pinnasta on ilmoitettu selostuksissa ailloin kun ne ovat sijainneet peruskartoilla tai ne on vaakittu.) Keramiikkaa löytyi ^{pitäjän alueelta} 5:stä asuinpaikasta Putkilahdelta, joka näyttää joka suhteessa olevan Korpilahden esihistoriallisesti rikkainta seutua. Keramiikkaa on tähän mennessä löytynyt vain Raidanlahden Innalan asuinpaikalta, jossa toht. Ville Luho on kaivanut v. 1957. Putkilahden Lähdemäen sijainniltaan vaaranalainen asuinpaikka, josta löytyi eniten keramiikkaa, olisi syytä tutkia ensi tilassa.

Kivikautisia irtolöytöjä oli KM:n luetteloissa Korpilahdelta 33. Korpilahden kotiseutumuseossa kirkonkylässä oli lisäksi 2 irtolöytöä, jotka syksyllä palautettiin sinne KM:stä. Pohjolan kylämuseossa Putkilahdella oli 2 talttaa ja samoin 2 Savin talon yksityismuseossa Heinoseniemellä, jotka kaikki ovat tulossa KM:ään. Vielä yksi uusi löytö saatiin Pietisen talosta Heinoseniemeltä, se lähetettiin KM:stä kirkonkylän kotiseutumuseoon. Irtolöydöistä 7 liittyy kivikautisiin asuinpaikkoihin.

Ruotsulan Taikinaisniemen purettua rautakaivostalosta hautaa (jonka löydöt ovat KM:ssä) rakenteeltaan ja sijainniltaan muistuttavia kiviröykkiöitä löytyi Päijänteen rantakallioilta 4 (eivät voi olla laiva- tai rajamerkkejä). Ne

ovat yhtä, Tahkosaaren röykkiötä, lukuunottamatta keskeltä avattuja enemmän tai vähemmän.

Rautakautisia irtolöytöjä oli pitäjistä 3 ja Keski-Suomen museoon palautettiin 4., keihäänkärki, jonka rautakautisuus on katsottava epävarmaksi.

Ajoitukseltaan epämääräisiä kiinteitä muinaisjäännöksiä veimme kirjoihin 4, joista Metelinkimkaisen Isokiukaan kivikasa otettiin mukaan negatiivissa mielessä.

Löytöpaikan sijainti on jokaisen selostuksen alussa ilmoitettu laskemalla etäisyys ja ottamalla kompassisuunta pitäjän kirkosta taloudellisella kartalla 1 : 100000. Karttapiirroksia on tehty sikäli kuin asuinpaikan sijainnin on katsottu ilmenevän liian epämääräisesti pitäjänkartalla ja sanallisen selostuksen tarvitsevan tukea.

Helsingissä 20. 12. 1964

Timo Miettinen

Pekka Miettinen

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe

I KIVIKAUTISET ASUINPAIKAT

1. Kortelahti	sivu 1
2. Lähdemäki	1
3. Peuha	2
4. Laurila, Kotipelto	3
5. Väinölä	3
6. Vanha-Repola, Saunapelto	4
7. Rantamäki	4
8. Ukkomäki, Pieni Mustalahden pelto	4
9. Ukkomäki, Rantapelto	5
10. Hirola, Vanhankylänpelto	5
11. Ahola	6
12. Vähä-Veiho, Aittovainio	6
13. Ilmola	7
14. Innala	7
15. Mäkelä	7
16. Hörhä, Kotipelto	8
17. Savi	8
18. Mäki	8
19. Kärkinen, Kotipelto	9
20. Päiväranta	9
21. Vinni	9
22. Vähälähti, Sullero	10
23. Kalliopohja	10
24. Nikkilä	11
25. Kantala	11
26. Jopinlahti	11
27. Niemelä, Kotovainio	12
28. Saaniemi, Rantavainio	12
29. Hiekkaranta	12
30. Kotiranta	13
31. Vuorelan lahti	13
32. Vuorela	14
33. Rannila, Kuoppakennäs	14
34. Hiekkaniemi	14

II EPÄVARMAT KIVIKAUTISET ASUINPAIKAT

35. Riitarinne

sivu 16

III KIVIKAUTISET IRTOLÖYDÖT

36. Savela, Kotiniemi	17
37. Peuha	17
38. Vanha-Repola	17
39. Reina, Ahopelto	17
40. Ukkomäki	18
41. Huuvuori	18
42. Koivusalmi	18
43. Kouhi	18
44. Ahola	18
45. Ahola	18
46. Veijo	19
47. Veijo	19
48. Veijo	19
49. Kaurasuo	19
50. Veikkola, Lahentaustan pelto	19
51. Uusitalo	20
52. Uusitalo	20
53. Rutalahti	20
54. Pietinen	20
55. Ansa	20
56. Savi	20
57. Mäki	20
58. Piesanen	21
59. Pukkala	21
60. Kirkonkylän oppikoulun tontti	21
61. Vinni	22
62. Raivio ja Sihveri	22
63. Juonaala	22
64. Utela	22
65. Utela	23
66. Mlistö	23
67. Uppala	23
68. Saaniemi	23
69. Saalahti	24
70. Aaria	24
71. Virkki	24
72. Pöykky, Hiekkapelto	24

73. Laukkala	sivu 24
74. Moksi	25
75. Löytö	25

IV RAUTAKAUTISET HAUDAT

76. Taikinaisniemi	26
--------------------	----

V TODENNÄKÖISESTI RAUTAKAUTISET HAUDAT

77. Tarvaannenä	27
78. Koukunkallio	27
79. Tahkosaari	28
80. Oravisaari	28

VI RAUTAKAUTISET IRTOLÖYDÖT

81. Mäkelä	29
82. Alatalo	29
83. Kovalala	29
84. Kantala	29

VII AJOITUKSELTAAN EPÄMÄÄRÄISET KIIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

85. Ulakko	31
86. Isokiuas	31
87. Vuohiniemi	32
88. Kirkkosaari	32

Liitteet: 44 valokuvaa, filmit 30013-30056, 13 karttapiirrosta
 3 taloudellista kartta ja 1 yleiskartan suurennus (1:100000),
 11 peruskartta ja 8⁴ pitäjänkarttaa (1:20000)

Poistettu kartat, joiden alueilla ei ole myyjä 1977

I KIVIKAUTISET ASUINPAIKAT

Mj2 277 01 0001

1. Kortelahti

14.8

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 47,7 km suuntaan 24-00, pitäjänkartta 686/343 PERUSKARTTA 3211 04 PUTKILAHTI

Omistaja: mv Kalle Savela, Putkilahti, Korospohja, tilan rek n:o 1⁶⁶

Löydöt: KM 16357:1-5

Valokuva 1, filmi 30013

Karttapiiirros 1

Korpilahden pitäjän Ylisjärven pohjoisrannalla Oittilan kylässä on Kortelahden tilaan kuuluva suuri hiekkakuoppa, josta TVH ottaa jatkuvasti hiekkaa. Kuoppa on n 250 m Kortelahden talosta itään ja n 100 m Ylisjärven rannasta, Hiedan huvilan kohdalla. Se on melko jyrkästi järven rannasta nousevan rinteeseen keskivaiheilla. Rinne on kuivaa mäntykangasta.

Runsaasti 100 m halkaisijaltaan olevan hiekkakuopan itäreuna on hienoa hiekkaa ja rinne on siinä loivempi kuin muualla. Kuopan reunassa on kaksi maaniemekettä, joiden välistä on otettu melko pitkälti hiekkaa. Niemekkeiden välistä, aivan kuopan ohi vievän tien reunasta löytyi 2 palaa kampa-keramiikkaa (16357:1), 2 kvartsiikaavinta (16357:2-3) ja käyttöjälkinen kvartsi-iskos (16357:4). Vaakitsimme löytökohdan, joka on 11,1 m:n korkeudella Ylisjärven (Päijänteen) pinnasta.

Hiekkakuopan ja Kortelahden tilan väliseltä tieltä on talon isäntä löytänyt tänä kesänä 4 kvartsi-iskosta (16357:5). Tielle on tötötu hiekkaa kuopasta.

Kesällä 1963 löysi Kortelahden talon tytär Anna-Liisa Savela hiekkakuopan alapuolelta n 25 m Ylisjärven rannasta Kotiniemen taloon johtavalta polulta reikäkiven puolikkaan (KM15884). Kuopan alareunassa räjäytettiin talvella jäätyneitä soraa, on mahdollista että esine on peräisin sieltä.

Kuopan itäreunalle teimme lukuisia koekuoppia, tuloksetta. N. 10 m kvartsin ja keramiikan löytökohdasta pohjoiseen oli kuopan reunassa läiskä punertavaa hiekkaa.

Vaikuttaa siltä että asuinpaikka on viety hiekan mukana pois. Kuopan itäreunasta on hiekan otto tosin lopetettu, mutta asuinpaikka on jo ainakin suurimmaksi osaksi ehtinyt tuhoutua. EI KAI OLE

2. Lähdemäki

Mj2 277 01 0002

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 16,9 km suuntaan 25-00, pitäjänkartta 686/343 PERUSKARTTA 3211 04 PUTKILAHTI

Omistaja: mv Reino Koskinen, Putkilahti, tilan rek n:o 1¹³⁰

Löydöt: KM 16358:1-11

Sul 1

mp. jätteen
näin hiekkakuoppaan
seuralle
pohjoiselle

Sul 2

Valokuva 2, filmi 30014

Karttapiiirros 2

Korpilahden Putkilahden kylän keskustasta lähtee isolta tieltä Lähdemäen tilan sivuitse Ylisjärven Herapohjaan vievä kylätie. Tie nousee loivasti länteen viettävää hiekkarinnettä, joka ison tien alapuolella muuttuu jyrkästi Päijänteeseen laskevaksi rantatörmäksi. Teiden risteyksestä n 30 m länteen ja talosta n 40 m kaakkoon jää kylätien pohjoispuolelle, sen ja navettatien väliin n 4,5 x 32 m:n laajuinen itä-länsi suuntainen ruohikkokaista. 8 m kaistan itäkärjestä on sen eteläreunasta otettu turvetta 2 m:n matkalta viereisen kylätien parantamiseksi. Paljastaneesta hiekasta löytyi 2 kvartsi-iskosta (16358:1), 31 saviastianpalaa (16358:2), jotka ovat kam-paleima- ja kuoppakoristeisia, sideaineena hiekkaa, kiillettä ja luunsiruja, joukossa 2 reunapalaa, 47 koristeleमतonta saviastianpalaa, samat sideaineet (16358:3), 3 palaneen luun sirua (16358:4) ja 5 subfossiilin palaa (16358:5). Tästä löytöpaikasta n 10 m länteen on toinen ruohikkokaistan reunassa oleva hiekkapälvi. Sen pinnasta löytyi 2 saviastianpalaa (16358:6), jotka ovat koristettuja ja joissa on sideainetta, ja 3 palaa ilman sideainetta (16358:7). Ensiksi mainitusta löytöpaikasta 2 m luoteeseen, ruohikon keskelle kaivettiin koekuoppa. Turpeen alapinnasta ja heti sen alta hiekasta löytyi 9 saviastianpalaa, koristeltuja ja sideaineella sekoitettuja (16358:8), 3 palaa ilman koristelua ja sideainetta (16358:9) ja kvartsi-iskos (16358:10). Ensiksi mainitusta hiekkapälvestä n 50 m länsi-lounaaseen, maantien alapuolella on pieni hiekkakuoppa, joka on n 100 m:n päässä rannasta. Kuopan länsikärjestä löytyi 4 kvartsi-iskosta (16358:11). Vaakitsimme paikan korkeuden, joka on 7 m Päijänteen pinnasta. Keramiikan löytöpaikan korkeus on 12-13,4 m. Koska asuinpaikka on sijaintinsa vuoksi vaaranalainen, olisi paikalla syytä suorittaa ensi tilassa kaivaus.

3. Peuha

Nj12 277 01 0003

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 17,5 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 PERUSKARTTA 321104 PUTKILAHDEN

Omistaja: mv Selim Peuha, Putkilahti 1971: Raimo Peuha, Putkilahti

Löydöt: KM 16359:1-3

+ ylitulo

Valokuva 3, filmi 30015

Korpilahden Putkilahden kylän Peuhan tilalle johtaa maantieltä läheltä Nokkosjärven luoteisrantaan kapea viljelystie. Maasto on loivasti kaakkoon järven rantaan viettävää hiekkamaata. Maantien ja viljelystien risteyksestä n 50 m taloon päin (talosta 200 m koilliseen) löytyi viljelystien etelänpuoleisen matalan ojan molemmista luiskista 17 saviastianpalaa n 6 m:n

matkalta. Kolmessa niistä (16359:1) on kampaleimaa, yhdessä reunapalassa on myös kuoppia, 14 palassa (16359:2) ei ole koristelua. Kvartsi-iskoksia löytyi 2 (16359:3). Maaperä paikalla on hienoa hiekkaa. Teimme tien pohjoispuolelle 3 koekuoppaa, joista löytyi puhtaasta hiekasta sieltä täältä pieniä hiilitäpliä aina 40 cm:n syvyyteen saakka. Tien eteläpuolelta alkaa multainen peltomaa, Nokkosjärven rantaan on n 150 m. Välittömästi 3 m leveän tien pohjoispuolelle tasaiselle pönnarmaalta voisi saada esim tien suuntaisen 5 x 10 m:n kaivausalueen (isosta petäjästä itään).

4. Laurila, Kotipelto

MyR 277 01 0005

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 17,2 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 *Peruskartta 3211 04 PUTKILAHTI*

Omistaja: mv Onni Sorsa, Putkilahti

Löydöt: KM 16360:1-2

Valokuva 4, filmi 30016

Korpilahden Putkilahden kylän Laurilan tilan Kotipelto sijaitsee talosta n 20 m lounaaseen. Se sijaitsee lounaaseen entiseen Päijänteen vesijättöön viettävällä hiekkamultaisella rinteellä. Pellon keskivaiheilta n 60 m talosta löytyi kvartsi-iskoa, pellon alareunasta toinen ja pellon reunasta riihen vierestä piipala, joka on joko kaavin tai tuluspiitä (16360:2). Kotipellon itäpuolella sijaitsevalta Peuhan tilaan kuuluvalla pellolla löytyi kvartsi-iskos n 40 m riihen vierestä löydetystä piistä itään. (Kaikki kolme kvartsi-iskosta 16360:1)

5. Väinölä

MyR 277 01 0006

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 18,1 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 *3211 04*

Omistaja: autonkuljettaja Väinö Perttula, Savio, Koivikonkatu 6

Löydöt: KM 16361:1-5

Valokuva 5, filmi 30017

Karttapiiirros 3

Korpilahden Putkilahden kylän Nokkosjärven länsirannalla olevassa niemessä sijaitsee Väinölän huvila n 120 m niemen itä- ja n 180 m etelärannasta. Huvila on jyrkähkösti itään ja etelään viettävällä hiekkamultaisella kunnalla, jota suojaa pohjoispuolella vahva kuusimetsä. N 7 m huvilasta kaakkoon perunapellon yläpäästä löytyi pinneltä alueelta 2 saviastianpalaa (16361:1) joissa ei ole koristetta, piikaavin (16361:3), pii-iskos (16361:4) ja 6 kvartsi-iskosta (16361:5). Pellon ja huvilan väliin tehdyt koekuopat olivat tuloksettomat. Huvilasta n 50 m länteen olevan huvila- ja peltotien risteyksen vierestä, länteen viettävän hiekkapellon yläpäästä löytyi

Karttapiiirros lounaaseen

Sel 5

Sel 6

pala saviastiaa (16361:2). Pelto kuuluu mv Uno Perttulan (Putkilahti) omistamaan Perttulan tilaan.

6. Vanha-Repola, Saunapelto

K:R 277 01 0004

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 19,3 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 3211 04

Omistaja: mv Alvari Reina, Putkilahti, tilan rek n:o 1⁶⁷

Löydöt: KM 16362:1-2

Valokuva 6, filmi 30018

Karttapiirros 4

Korpilahden Putkilahden kylän Vanha-Repolan tilan Saunapelto sijaitsee Varsajärven pohjoispäässä n 250 m talosta lounaaseen ja n 120 m järven rannasta. Pelto, joka on Ruotsulan kylän puolella, sijaitsee Varsajärven vesijättöön, länteen, viettävällä rinteellä aivan maantien vieressä. Pellon yläosasta n 20 m:n matkalta puhtaasta hiekasta löytyi kvartsikaavin (16362:1) ja 6 kvartsi-iskosta (16362:2). Löydöt ulottuivat pellon reunasta parinkymmenen metrin päässä siitä olevaan törmään, josta rinne alkoi laskeutua jyrkähkösti vesijättöä kohti.

7. Rantamäki

K:R 277 01 0007

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 20,5 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 3211 04

Omistaja: mv SULO Jokinen, Putkilahti, tilan rek n:o 1⁶⁴

Löydöt: KM 16363:1-6

Valokuva 7, filmi 30019

Karttapiirros 5

Korpilahden Putkilahden kylän Rantamäen tila sijaitsee Rajajärven koillisrannalla. Talosta n 40 m luoteeseen, taloon vievän tien vieressä, on perunapelto, joka sijaitsee erittäin jyrkän törmän päällä n 60 m järven rannasta ja viettää loivasti lounaaseen. Maa pellossa on hiekansekaista multaa. Pellon alareunasta vanhan aitan kohdalta löytyi n 10 x 30 m:n alueelta 4 kvartsikaavinta (16363:1-4), 2 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16363:5) ja 17 kvartsi-iskosta (16363:6). Viime kesänä on aitan vierestä pellon reunasta löytynyt iso särmikäs kvartsimöhkäle, joka on joutunut hukkaan.

8. Ukkomäki, Pieni Mustalahden pelto

K:R 277 01 0008

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 20,1 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 3211 04

Omistaja: mv Antero Reina, Putkilahti, tilan rek n:o 2⁶

Löydöt: KM 16364:1-6, entinen: Pohjolan museo *Putkilahti?* PUTKILAHDELLA

Valokuva 8, filmi 30020

Karttapiirros 6

Korpilahden Ruotsulan kylän Ukkomäen tilan Pieni Mustalahden pelto sijaitsee Rajajärven lounaisrannalla n 500 m talosta kaakkoon. Pieni pelto on koilliseen jyrkähkösti viettävällä rinteellä, jossa maaperä on hiekkamultaa, paikoittain melkein puhdasta hiekkaa. Pellon keskivaiheilla, jossa rinne kaartuu törmän tavoin, oli maan pinnalla sadottain kvartsi-iskoksia n 50 m:n matkalla. Niitä poimittiin pari kourallista. Niiden joukossa oli kvartsikaavin (16364:1), 2 kvartsiesinettä (16364:2-3), 4 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16364:4), 59 kvartsi-iskosta (16364:5). Kvartsien löytökohdalta on Ukkomäen talon isäntä löytänyt pari vuotta sitten apokryfisen pyöreän kiven (16364:6).

Ukkomäen talon vanhaisäntä mv Lauri Reina on löytänyt n 20 vuotta sitten Mustalahden pellosta taltan, joka on nykyisin Pohjolan kotimuseossa Putkilahtessa. Pelto on 100 m koilliseen ²eikun kaakkoon edellisestä pellosta, lähellä Rajajärven perukkaa ja se on loivasti järveen viettävää savimaata. Taltta löytyi pellon alapäästä n 200 m kvartsien löytöpaikasta.

9. Ukkomäki, Rantapelto *kuje 277 01 0009*

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 20,4 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343 *3211 04*

Omistaja: mv Antero Reina, Putkilahti, tilan rek n:o 2⁶

Löydöt: KM 16365:1-3

Valokuva 9, filmi 30021

Karttapiirros 7

Korpilahden Ruotsulan kylän Ukkomäen tilan Rantapelto sijaitsee Rajajärven luoteispäässä talon ja järven välisellä alueella n 160 m talosta ^{Koilliseen} itään. Pelto on koilliseen viettävällä rinteellä ja sen taittaa keskikohdalta jyrkähkö törmä, joka on n 60 m järven rannasta. Maa on hiekkamultaisessa pellossa paikoin puhdasta hiekkaa. Pellon eteläreunasta törmän kohdalta löytyi kvartsitaltta (16365:1), 2 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16365:2) ja 6 kvartsi-iskosta (16365:3).

Mv Antero Reina oli viime keväänä peltoa kvartsien löytökohdalta syväkynäessä hämmästellyt kiviä, joihin oli noussut n 30 cm:n syvyydestä. Kivet näyttivät mahdollisesti palaneilta ja olivat ryhmissä.

10. Hiirola, Vanhankylänpelto *kuje 277 01 0010*

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 13,9 km suuntaan 27-50, pitäjänkartta 686/342 *321101 KOUHINSAALO*

Omistaja: mv Tapio Järvinen, Putkilahti, tilan rek n:o 3¹³

Löydöt: KM 16366:1-10

Valokuva 10, filmi 30022

Karttapiirros 8

Korpilahden Putkilahden kylän Hirolan tilan Vanhankylänpelto sijaitsee Päijänteen Vanhanselän ja Otavaveden välisen Hirolansalmen pohjoisrannalla n ¹⁸⁰150 m talosta länteen. Pelto on etelään ja itään viettävää hiekkamultaista rinnettä, joka on paikoin melkein puhdasta hiekkaa. Pellon länsipäästä, jossa rinne on korkein ja itään viettävä, löytyi n 60 x 40 m:n alueelta ja keskimäärin 50 m:n päästä rannasta 2 koristelematonta saviastianpalaa, joista toisessa on sideaineena hiekkaa ja kiillettä (16366:1), toisessa asbestia (16366:2), 5 kvartsikaavinta (16366:3-7), kvartsinen ydinkappale (16366:8), kvartsi-iskoksia 13 kpl (16366:9) ja 2 palaneen luun palaa (16366:10).

Isäntä muistelee sotien jälkeen löytäneensä samasta pellostä vihertävästä kivistä tehdyn kirveen, joka on joutunut hukkaan.

11. Ahola

Kr 277 01 0011

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 12,6 km suuntaan 26-00, pitäjänkartta 686/342 3211 01 KODINSAALO

Omistaja: mv Kalervo Nurminen, Putkilahti, tilan rek n:o 1²⁵

Löydöt: KM 16367, entinen: KM 14964, entinen: Pohjolan museo²

Valokuva 11, 30023

Korpilahden Putkilahden kylän Aholan tilan talot sijaitsevat Päijänteen Aholanlahden perukassa. Talosta n ²⁶⁰250 m koilliseen ja Päijänteen rannasta 300 m ^{länneen} länteen on jyrkästi itään, entiseen vesijättöön viettävä pelto, jossa maaperä on hiekkamultaa. Pellon yläosasta löytyi kvartsi-iskos (16367). Mv Kalervo Nurminen on löytänyt v 1958 samaa peltoa äestäessään poikki-kirveen (KM 14964). Mv Nurminen isä Matti Nurminen on v 1956-7 löytänyt samasta pellostä taltan, joka Pohjolan museossa Putkilahdella.

12. Vähä-Veijo, Aittovainio

Kr 277 01 0012

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,3 km suuntaan 22-00, pitäjänkartta 687/343 3211 05

Omistaja: mv Jaakko Järvinen, Korpilahti, Taipaleenharju, tilan rek n:o 1²²
Löydöt: KM 16368:1-3

Valokuva 12, filmi 30024

Karttapiirros 9

Korpilahden Veijon kylän Vähä-Veijon tilan Aittovainio sijaitsee Veijonjärven luoteispäässä olevalla niemellä, Veijonjärvestä Päijänteen Veijonlahteen lähtevän puron suun koillispuolella, n 15 m talosta länteen ja

n 60 m järven rannasta. Pelto on loivasti länteen Veijonlahteen viettävällä rinteellä, jonka maaperä on hiekkamultaa. Pellon pinnasta n 20 x 20 m:n alueelta löytyi kvartsikaavin (16368:1), 4 kvartsi-iskosta (16368:2) ja pii-iskos (16368:3).

13. Ilmola ^{= HAKAVUORI A}

032 277 01 0013

Taloudellinan kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,7 km suuntaan 18-50, pitäjänkartta 687/343 ^{3211 05}

Omistaja: mv Lauri Savinen, Korpilahti, Raidanlahti

Löydöt: KM 16369

Valokuva 13, filmi 30025

Korpilahden Raidanlahden kylän Ilmolan talon maalla oleva hiekkakuoppa sijaitsee n 200 m Päijänteen Raidanlahdesta koilliseen ja saman verran Ristiselän lahdesta etelään. Kuoppa sijaitsee loivasti länteen viettävällä mäntykankaalla. Kuopan pohjoispuolitse kulkevan polun pinnasta kuopasta n 25 m itään löytyi kvartsi-iskos ja toinen kuopan etuosasta eli länsireunasta (16369).

14. Innala

032 277 01 0014

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,7 km suuntaan 18-60, pitäjänkartta 687/343 ^{3211 05}

Omistaja: mv Pauli Innala, Korpilahti, Raidanlahti

Löydöt: KM 13738:1-3, 14130:1-89

Katso Ville Luhon kaivauskertomusta top. arkistossa

Korpilahden Raidanlahden kylän Innalan talon maalla ~~maalla~~ on hiekkakuoppa 250 m Päijänteen Raidanlahdesta kaakkoon kuivalla mäntykankaalla. Soraa otettaessa löytyi kuopasta reikäkivi, kvartsi-iskos ja 6 saviastian- /s palaa (13738:1-3), jotka maist Sirkka Valjakka toimitti v 1955 KM:lle. V 1957 toht Ville Luho kaivoi kuopan eteläreunaa, mistä saatiin kvartseja, asbestikeramiikkaa ja hiiltä (14130:1-89).

15. Mäkelä

277 01 0015

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 11,9 km suuntaan 17-50, pitäjänkartta 687/343 ^{3211 05}

Omistaja: levyseppä Arvi Mäkelä, Puotila 2, Kuusistonlinnantie 3 B 34 tilan rek n:o 1⁴³

Löydöt: KM 16370:1-2

Valokuva 14, filmi 30026

Karttaluonnos 10

Korpilahden Raidanlahden kylän Mäkelän tila sijaitsee Päijänteen Synsiän-

lahden suulla, sen itäpuolella olevan niemen tyvessä n 250 m rannasta. ¹⁰⁰
Talo on luonaaseen viettävällä hiekkaisella rinteellä. Heti talon länsi-
puolella, n 20 m siitä, on pieni pelto, jota rajoittaa lännessä jyrkkä
matala kallio. Pellon reunasta talosta rantaan vievän pulun vierestä n 30
m talosta löytyi puhtaasta hiekasta 3 kvartsi-iskosta (16370:2) ja kallion
vierestä käyttökätkäinen kvartsi-iskos (16370/1).

16. Hörhä, Kotipelto

Myr 277 01 0016

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,5 km suuntaan
15-50, pitäjänkartta 687/343 320 05

Omistaja: mv Vihtori Harjula, Heinosniemi, tilan rek n:o 1⁴⁵

Löydöt: KM 16371:1-2

Valokuva 15, filmi 30027

Korpilahden Veijon kylän Hörhän tilan Kotipelto sijaitsee Heinosniemen
tien ja Päijänteen välissä olevan laajahkon vesijätön itäpuolella n 700 m
Päijänteen rannasta. Pelto on n 60 m talosta pohjoiseen ja se sijaitsee
loivasti länteen vesijättöön viettävällä rinteellä, jonka maaperä on savea.
Pellon keskivaiheilta, navetan kohdalta, löytyi 20 x 40 m:n alueelta kvart-
sikaavin (16371:1) ja 4 kvartsi-iskosta (16371:2). Yksi iskos löytyi myös
talon ja navetan väliseltä pihapelloilta (16371:2).

17. Savi

Myr 277 01 0017

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,4 km suuntaan
15-00, pitäjänkartta 687/343 320 05

Omistaja: mv Toivo Mäkinen, Heinosniemi, tilan rek n:o 1⁵

Löydöt: KM 16372:1-2, entinen: Savin talo

Valokuva 16, filmi 30028

Korpilahden Veijon kylän Savin talo sijaitsee Heinosniemen tien varressa
olevan laajahkon Päijänteeseen ulottuvan vesijätön pohjoispäässä. Talosta
200 m etelään sijaitsee pelloksi raivattu maakumpare viljelysteiden riste-
yksessä n 1,2 km Päijänteen rannasta. Pellon pohjoisrinteeltä, jonka maa-
perä on savihiekkaa, löytyi 2 käyttökätkästä kvartsi-iskosta (16372:1) ja
kvartsi-iskos (16372:2) n 20 x 40 m:n alueelta.

Tästä asuinpaikasta n 300 m itään sijaitsevasta Myllypellosta on maisteri
Reino Mäkinen löytänyt n v 1940 taltan, joka on Savin talossa.

Pelto on etelään viettävässä hiekkaisessa rinteessä.

18. Mäki

Myr 277 01 0018

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 6,8 km suuntaan
17-00, pitäjänkartta 687/343 320 05

Omistaja: mv Nestor Salminen, Heinosniemi, tilan rek n:o 1¹⁶

Löydöt: KM 16373, entiset: Keski-Suomen Museo 172, 173

Valokuva 17, filmi 30029

Karttapiirros 11

Korpilahden Veijon kylän Mäen talo sijaitsee Päijänteen Kärkistensalmen Kotalahden perukasta n 200 m luoteeseen loivasti etelään viettävällä rin-
teellä. N 30 m talosta lounaaseen sijaitsee pelto, jonka maaperä on hiekan-
sekaista multaa. Pellon yläpäästä löytyi n 20 x 40 m:n alueelta 4 kvartsi-
iskosta ja yksi pellon alapäästä aivan tien vierestä (16373).

Keskisuomen museossa on kourutaltoa ja liuskekivi, jotka nykyisen isännän
isä Verner Salminen on löytänyt v 1910. Löytöpaikka on Kuoppapelto talosta
n 100 m luoteeseen.

19. Kärkinen, Kotipelto

277 01 0019

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 6,9 km suuntaan
17-00, pitäjänkartta 687/343 2211 05

Omistaja: mv Teuvo Sinivuori, Korpilahti, Heinosniemi, tilan rek n:o 1⁵⁶

Löydöt: KM 16540

Valokuva 18, filmi 30030

Karttapiirros 12

Korpilahden Veijon kylän Kärkisten tilan Kotipelto sijaitsee Päijänteen
Kärkistensalmen Kotalahden perukasta n 100 m länteen. Pelto on etelään
entiseen vesijättöön jyrkäkkesti viettävää hiekkamultaista rinnettä. Pel-
lon ylälaidasta naapuriin johtavan tien reunasta n 45 m talosta länteen
löytyi erittäin luonteenomainen kvartsi-iskos (16540).

20. Päiväranta

277 01 0020

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 800 m suuntaan
15-50, peruskartta 321102 , x = 687976 , y = 42540 , z = 55-90

Omistaja: rva Anna Rautiainen, Korpilahti kk

Löydöt: KM 16374

Valokuva 19, filmi 30031

Korpilahden kirkonkylän Päivärannan tila sijaitsee Päijänteeseen viettävän
laajahkon peltonotkelman länsireunassa. Laakson itäreunalla n 200 m talos-
ta koilliseen ja n 350 m Päijänteen rannasta pohjoiseen on länteen viet-
tävässä rinteessä peltoa, joka on paikoin puhdasta hiekkaa. Pellon yläreu-
nasta n 50 m:n matkalta löytyi 5 kvartsi-iskosta (16374). Asuinpaikka on
keskimäärin 14 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta.

21. Vinni

nj2 277 01 0021

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 1,8 km suuntaan

29-00, peruskartta 32 11 02, $x = 687798$, $y = 42478$, $z = 105 - 110$

Omistaja: Onni Raivion perikunta, Korpilahti, eteläinen kantopiiri, tilan rek n:o 1⁵³

Löydöt: KM 16375:1-2

Valokuva 20, filmi 30032

Korpilahden kirkonkylän Hyrkkölän Vinnin talon vastaraivattu peltomaa sijaitsee n 600 m talosta länteen ja n 500 m Päijänteen rannasta. Pelto on itään jyrkähkösti viettävällä rinteellä. Pellon keskipaikoilta, joka on puhdasta hiekkaa, löytyi n 20 x 50 m:n alueelta 3 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16375:1) ja 5 kvartsi-iskosta (16375:2). Asuinpaikka on keskimäärin 32 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta. 2

22. Vähälähti, Sullero

MJR 277 01 0022

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla ~~51~~ Korpilahden kirkosta 4,2 km suuntaan 23-50, peruskartta 321102, $x = 687648$, $y = 42722$, $z = 90 - 95$

Omistaja: mv Aarne Vähälähti, Korpilahti eteläinen kantopiiri, tilan rek n:o 17²⁹

Löydöt: KM 16376

Valokuva: 21, filmi 30033

Korpilahden kirkonkylän Vähälähten tilan Sulleron pelto sijaitsee Päijänteen Vähälähten perukkaan viettävällä rinteellä n 550 m talosta koilliseen ja n 300 m rannasta. Pelto on loivasti kaakkoon viettävää hiekka- ja sorapohjaista rinnettä. Aivan pellon luoteisreunasta parin metrin alueelta löytyi 16 kvartsi-iskosta (16376). Asuinpaikka on n 12 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta.

23. Kalliopohja

MJR 277 01 0023

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 3,4 km suuntaan 31-50, peruskartta 321102, $x = 687636$, $y = 42408$, $z = 80 - 85$

Omistaja: mv A Rafael Liikola, Korpilahti eteläinen kantopiiri, tilan rek n:o 6¹⁷

Löydöt: KM 16377:1-8

Valokuva 22, filmi 30034

Korpilahden kirkonkylän Kalliopohjan tila sijaitsee Päijänteen Pirttilähdän perukassa, jyrkästi luoteeseen entiseen vesijättöön viettävän rinteiden laella. Rinne on vastaraivattua peltoa ja maaperä savensekaista hiekkaa. N 100 m talosta luoteeseen ja n 120 m rannasta, rinteiden alareunasta, joka on läheisestä ladosta 40 m pohjoiseen ja valtaojasta 10 m kaakkoon, löytyi joukko kvartseja n 10 x 20 m:n alueelta. Niiden joukossa oli 5 kvartsi-kaavinta (16377:1-5), kvartsisiesine (16377:6) ja 4 kvartsi-iskosta (16377:7). Samasta paikasta löytyi vielä 3 haurasta palaa palanutta savea

(16377:8). Asuinpaikka on keskimäärin 7 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta.

24. Nikkilä

Myr 277 01 0024

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,6 km suuntaan 31-00, peruskartta 321102, *x=687118, y=42388, z=n.85*

Omistaja: mv Matti Nikkilä, Korpilahti, Puolakka, tilan rek n:o 2³⁰

Löydöt: KM 16378

Valokuva 23, filmi 30035

Korpilahden Moiskalan kylän Nikkilän tilan pelto sijaitsee Päijänteen Manhunlahden Kuolemanlahden perukassa n 200 m talosta itään. Pelto on pohjoiseen Kuolemanlahteen ja itään Ruutahalampeen viettävällä rinteellä ja maaperä siinä on savea, joka muuttuu paikoin hiekkaiseksi. Peltoon pohjoisesta työntyvän metsäniemekkeen länsipuolelta, n 60 m rannasta, löytyi 7 kvartsi-iskosta (16378). Asuinpaikka on keskimäärin 9 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta.

25. Kantala

Myr 277 01 0025

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 11,3 km suuntaan 32-00, pitäjänkartta 686/342 *321101*

Omistaja: mv Reino Kantala, Korpilahti, Puolakka, tilan rek n:o 2²

Löydöt: KM 16379

Valokuva 24, 30036

Korpilahden Moiskalan kylän Kantalan talo sijaitsee Päijänteen Vanhanselän Hiidenlahden perukassa n 100 m lahden rannasta länteen. Talo on itään jyrkähkösti viettävällä hiekkaisella rinteellä. Heti talon eteläpuolella olevan pellon yläpäästä, n 40 m talosta etelään, löytyi n 30 x 30 m:n alueetta 3 kvartsi-iskosta (16379).

26. Jopinlahti

Myr 277 01 0026

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 12 km suuntaan 31-50, pitäjänkartta 686/342 *321101*

Omistaja: mv Huugo Jopinlahti, Korpilahti, Puolakka, tilan rek n:o 2¹³

Löydöt: KM 16380:1-2

Valokuva 25, filmi 30037

Karttapiirros 13

Korpilahden Moiskalan kylän Jopinlahden tila sijaitsee Päijänteen Vanhanselän Jopinlahden perukan etelärannalla. Talosta n 30 m luoteeseen on pelto länteen entiseen vesijättöön jyrkähkösti viettävällä hiekkarinteellä. Pellon keskivaiheilta n 70 m talosta ja saman matkan päässä rannasta pellon halki vievän polun pohjoispuolelta löytyi aivan lähekkäin kvartsi-iskos (16380:1) ja kvartsi-iskos (16380:2)

27. Niemelä, Kotovainio

4/2 277 01 0027

Taloudellinen kartta 6360/90 jolla Korpilahden kirkosta 11,9 km suuntaan 32-50, pitäjänkartta 686/342

Omistaja: mv Paavo Hiekkänen ja mv Antti Nieminen, Korpilahti, Puolakka, tilan rek n:o 2³⁰

Löydöt: KM 16381:1-4

Valokuva 26, filmi 30038

Korpilahden Moiskalan kylän Niemelän talon Kotovainio sijaitsee Päijänteen Vanhanselän Vanhanlahden suun etelärannalla. Pelto on pohjoiseen viettävällä rantatörmällä, jonka maaperä on savihiekkää. Pellon keskikohdalta n 60 m talosta koilliseen ja 20 m rannasta hieman törmän taitekohdan yläpuolelta löytyi n 20 x 30 m:n alueelta joukko kvartseja. Niiden joukossa oli kvartsikaavin (16381:1), kvartsiittikaavin (16381:2), 2 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16381:3) ja 3 kvartsi-iskosta (16381:4).

28. Saaniemi, Rantavainio

4/2 277 01 0028

Taloudellinen kartta 6860/900 jolla Korpilahden kirkosta 11,1 km suuntaan 36-50, peruskartta 223311, $x = 687078$, $y = 57532$, $z = 198$

Omistaja: mv Emil Virtanen, Korpilahti, Ahvenus, tilan rek n:o 1¹⁰

Löydöt: KM 16382:1-4, entinen: KM 5920:3

Valokuva 27, filmi 30039

Korpilahden Hakkalan kylän Saaniemen tilan Rantavainio sijaitsee Päijänteen Saalahden kaakkoisrannalla luoteeseen viettävällä korkeahkolla rantatörmällä, jonka maaperä on paikoittain puhdasta hiekkää. Rannasta taloon pellon halki johtavan polun varressa törmän taitekohdassa n 100 m rannasta, ja n 80 m talosta pohjoiseen on lato ja pieni hiekkakuoppa. Ladon kohdalta ja ladon ja talon väliseltä n 100 x 50 m:n laajuiselta alueelta polun länsipuolelta löytyi kvartsikaavin (16382:1), 2 käyttöjälkistä kvartsi-iskosta (16382:2) ja 12 kvartsi-iskosta, joista yksi talon itäpäädyn edustalta (16382:3). Ladon vieressä olevan hiekkakuopan eteläreunassa oli yhdessä kohdassa turpeen alainen parinkymmenen cm:n vahvuinen hiiltä ja kalansuomuja sisältävä tunkiokerros. Kuopan loivasta pohjoisreunasta löytyi 2 palaa palanutta savea (keramiikkaa?) (16382:4). Asuinpaikka on keskimäärin 12 m:n korkeudella Päijänteen pinnasta.

Kansallismuseoon on v 1911 tullut eteläkarjalainen tasataltta (5920:3), joka on löytynyt Saalahden Saaniemestä.

29. Hiekkaranta

4/2 277 01 0029

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 14,2 km suuntaan 58-00, peruskartta 223410, $x = 689372$, $y = 57804$, $z = 195$

Omistaja: rva Edla Åhman, Korpilahti, Tikkala, tilan rek n:o 8⁵⁵

Löydöt: KM 16383:1-4, entinen: KM 13996

Valokuva 28, filmi 30040

Korpilahden Tikkalan kylän Hiekkarannan tila sijaitsee Muuratjärven länsirannalla Vuohensalon salmen ja Pöykynlammen välisellä kannaksella. Kannas on kaakkoon, järven rantaan loivasti viettävää hiekka ja soramaata. Talosta n 25 m länteen ja n 60 m rannasta on n 5 m:n korkeudella veden pinnasta kylätien ja polun risteys, jossa on paljas hiekka näkyvässä. Risteyksestä, jonka kohdalla näyttää olevan vanha rantapenger, löytyi n 5 x 5 m:n alueelta ~~löytyi~~ 3 kvartsikaavinta (16383:1-3) ja 19 kvartsi-iskosta (16383:4). Tästä asuinpaikasta n 100 m lounaaseen on Emil Hänninen löytänyt v 1956 reikäseen (KM 13996) jonka op Veli Laukkala on toimittanut KSM:n kautta KM:ään. Löytöpaikka on kaakkoon loivasti viettävää hiekkapeltoa. Esine löytyi vanhan hiekkakuopan läheltä. Pelto kuuluu Pöykyn tilaan, jonka omistaa kauppat maist Juha Järviluoma, Tehtaankatu 4, Helsinki.

30. Kotiranta

MJR 277 01 0030

Taloudellinen kartta 6890/6920 jolla Korpilahden kirkosta 14,2 km suuntaan 58-00, peruskartta 321201, $x = 689386$, $y = 42184$, $z = 90-95$

Omistaja: tm Taito Ruppä, Korpälahti, Rannila, tilan rek n:o 8²⁴

Löydöt: KM 16384:1-2

Valokuva 29, filmi 30041

Korpilahden Tikkalan kylän Kotirannan tila sijaitsee Muuratjärven länsirannalla Vuohensalon salmen ja Vuorelan lahden välisen niemen etelärannalla lähellä niemen kärkeä. Talo on tasaisella hiekkaisella mäntykankaalla n 3 m:n korkuisen rantatörmän reunalla n 10 m rannasta. Talon pihamaalta ja sinne johtavan tien pinnasta veräjän läheltä n 10 x 30 m:n alueelta löytyi kvartsiesine (16384:1) ja 7 kvartsi-iskosta (16384:2).

31. Vuorelan lahti

MJR 277 01 0031

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 14,4 km suuntaan 58-00, peruskartta ²²³⁴¹⁰ 324240, $x = 689386$, $y = 67822$, $z = 90-95$

Omistaja: mv Urho Vuorela, Korpälahti, Rannila, tilan rek n:o 8¹⁹

Löydöt: KM 16385:1-3

Valokuva 30, filmi 30042

Korpilahden Tikkalan kylän Vuorelan tilan Vuorelan lahti sijaitsee Muuratjärven länsirannalla n 200 m talosta kaakkoon. Lahden perukassa on laaja hiekkaranta, joka muuttuu ylempänä loivasti kaakkoon viettäväksi mäntykankaaksi. Hiekkarannalle johtaa talosta kärritie, joka kulkee hiekkarannan yläpuolella olevan luonnonniityn halki ja haarautuu n 70 m:n päässä rannasta kahtia toisen haaran johtaessa läheisen huvilaniemen kärkeen.

Tien haaran kohdalta n 10 x 30 m:n alueelta (n 15 m viereisen pellon alareunasta, siitä 30 m ylöspäin) ja 3-5 m:n korkeudelta vedenpinnasta löytyi tien pinnasta, jossa luonnonhiekkia oli paljastunut, käyttöjälkinen kvartsi-iskos (16385:1), 11 kvartsi-iskosta (16385:2) ja kookas liuskekivestä tehty kaavin (16385:3).

32. Vuorela

n/r 277 01 0032

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 14,5 km suuntaan 58-00, peruskartta 223410, $x = 689400$, $y = 57808$, $z = 100$
OM. KUJEN ED.

Löydöt: KM 16541:1-4

Valokuva 31, filmi 30043

Korpilahden Tikkalan kylän Vuorelan tila sijaitsee korkeahkolla hiekkakummulla n 200 m Muuratjärven Vuorelan lahdesta luoteeseen. Talon luoteispuolella on samaan suuntaan viettävä hiekkainen pelto. Talosta n 30 m luoteeseen löytyi 20 x 20 m:n alueelta 2 kvartsikaavinta (16541:1-2), käyttöjälkinen kvartsi (ydinkappale) (16541:3) ja 4 kvartsi-iskosta (16541:4). Asuinpaikka on keskimäärin 9 m:n korkeudella Muuratjärven pinnasta. Talosta n 120 m länsiluoteeseen haarautuu taloon johtava tie kylätiestä. Tienhaarasta, joka on kuivalla hiekkaisella mäntykankaalla, löytyi kvartsi-iskos (16541:4).

33. Rannila, Kuoppakennäs

n/r 277 01 0033

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 15,9 km suuntaan 57-50, peruskartta 223410, $x = 689500$, $y = 57698$, $z = 100-105$

Omistaja: mv Aimo Tikkanen, Korpilahti, Rannila, tilan rek n:o 8¹⁰⁸

Löydöt: KM 16386

Valokuva 32, filmi 30044

Korpilahden Tikkalan kylän Rannilan tilan Kuoppakennäs sijaitsee Patajärvestä Muuratjärveen laskevan Mattilanjoen suun etelärannalla soistuneen lammen ja joen suun välissä. Kuoppakennäksen, joka on hiekkasta ja sorasta muodostunut harju, kaakkoispäässä on hiekkakuoppa. Hiekkakuopalta pohjoiseen, joen suulle johtavan polun pinnasta, n 60 m kuopan reunasta pohjoiseen ja 100 m rannasta ja n 10 m:n korkeudelta Patajärven pinnasta löytyi 5 m:n päästä toisistaan 2 kvartsi-iskosta (16386).

34. Hiekkaniemi

n/r 277 01 0034

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 17 km suuntaan 57-00, peruskartta 223410, $x = 689500$, $y = 57552$, $z = 95$

Omistaja: mv Leo Kuusinen, Korpilahti, Rannila, tilan rek n:o 104³

Löydöt: KM 16388

Valokuva 33, filmi 30045

Korpilahden Tikkalan kylän Hiekkaniemen tila sijaitsee Patajärven pohjoisrannalla n 100 m rannasta. Patajärven rannan suuntaisesti kulkevan hiekkaharjun päältä polun pinnasta talosta 125 m lounaaseen ja n 20 m rannasta löytyi 3 kvartsi-iskosta (16387) n 4 m:n korkeudelta järven pinnasta. Suurikokoinen kvartsi-iskos (16387) löytyi tästä paikasta 200 m kaakkoon saman talon maalta Hiekkaniemestä Peltokankaaseen nousevan tien pinnasta.

byr 277 01 0640

II EPÄVARMAT KIVIKAUTISET ASUINPAIKAT

35. Riitarinne

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 12,4 km suuntaan
20-50, pitäjänkartta 687/343 $3211 05'$
 $X = 687335 \quad Y = 43508 \quad w. 95 m$

Omistaja: mv Vihtori Nirkkonen, Korpilahti, Raidanlahti

Löytö: KM 16388

Valokuva 34, filmi 30046

Korpilahden Raidanlahden kylän Riitarinteen talon maalla oleva hiekkakuoppa sijaitsee Päijänteen Synsiänlahden luoteisrannalla Oittilasta Raidanlahteen vievän tien länsipuolella, n 1 km talosta lounaaseen. Hiekkakuoppa on jyrkän rantatörmän päällä n 100 m rannasta. Kuopan koillisreunalle ehkä tieltä kaadetusta hiekkakasasta löytyi kvartsi-iskos (16388).¹

III KIVIKAUTISET IRTOLÖYDÖT36. Savela, Kotiniemi

Ks kivikautiset asuinpaikat 1.

Löytö: reikäkiven puolikas (KM 15384)

37. Peuha

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 18,2 km suuntaan 25-00, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: mv Selim Peuha, Putkilahti

Löytö: reikäkivi (KM 5920:4)

Reikäkivi (jonka kivikautisuus on epävarma) on löydetty Putkilahden kylästä Peuhan rantapellostä (entisestä järven pohjasta). Esineen on lähettänyt Kansallismuseoon J V Kotiköski. Peuhan talon maat ulottuvat rantaan saakka Nokkosjärven länsirannalla, missä on löytöpaikaksi sopivaa vesijättöä.

38. Vanha-Repola

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 19,9 km suuntaan 25-50, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: mv Alvari Reina, Putkilahti

Löytö: hioinkivi (KM 2214:745)

Hioinkivi jonka S Wilskman on toimittanut kansallismuseoon 1883 on löydetty Peuhan kylästä Reetriikki Vanha-Repolan pellostä. Putkilahden kylän Vanha-Repolan tila, joka on aikoinaan ollut Peuhan talon ("kylän"; paikallista murretta) torppa, on sijainnut aikoinaan Varsajärven etelärannalla nykyisestä Vanha-Repolasta n 900 m etelään. Varsajärven eteläranta on hiekkaisista jyrkähkösti järveen viettävää törmää.

39. Reina, Ahopelto

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 20,2 km suuntaan 26-00, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: mv Pentti Reina, Putkilahti

Löytö: poikkikirves (KM 11654)

Poikkikirveen on löytänyt Ruotsilan kylän Reinan tilan Ahopellosta talon vanhaisäntä Juho Reina elokuussa 1946 ja sen on tuonut kansallismuseoon talon nykyinen isäntä. Ahopelto on n 450 talosta kaakkoon, Rajajärvestä Huujärveen laskavan joen lounaisrinteellä, jossa maa on hiekkasavea. Kirves on löytynyt pellon lounaiskärjestä aivan Ukkomäen tilan rajalta kynntämisen yhteydessä.

40. Ukkomäki

Ks kivikautiset asuinpaikat 8.

Löytö: taltta (Pohjolan museo, Putkilahti)

41. Huuvuori

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 18,5 km suuntaan 26-00, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: mv Jalmari Huuvuori, Putkilahti

Löytö: tasataltta (KM 2358:3)

Taltta on löydetty Huuvuorelta Ruotsulan kylästä ja sen on tuonut kansallismuseoon yo J Smeds 1835. Huuvuori on Huujärven tilan maalla ja sijaitsee n 300 m talosta kaakkoon.

42. Koivusalmi

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 15,8 km suuntaan 26-00, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: mv Sulo Kopiseva, Putkilahti

Löytö: reikäkivi (KM 2214:743)

Reikäkivi on löydetty Ruotsulan kylän Koivusalmen talon torpan halmetta kynnettäessä ja S Wilskman on toimittanut sen kansallismuseoon 1883. Koivusalmen autiotila, joka sijaitsee Putkilahden Otavaveden ja Palikkasalmen välisellä matalalla kannaksella, kuuluu nykyisin Putkilahden Kopisevan taloon. Koivusalmen talon torppaa ei tunneta.

43. Kouhi

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 15,9 km suuntaan 27-00, pitäjänkartta 686/342

Omistaja: mv Onni Könnö, Putkilahti

Löydöt: suiponsoikea reikäase ja latte reikäkivi (KM 4947:1-2)

Reikäkiven ja reikäaseen on löytänyt torpanvanhus Matti Kouhi Ruotsulan kylästä torppansa pellosta ja sen on lähettänyt kansallismuseoon lehtori Ludv. Keräniemi 1907. Kouhin talo sijaitsee Kouhinsalon eteläpäässä Päijänteen Vanhanselän Haljaalansalmen pohjoisrannalla. Paikka on etelään loivasti viettävää hiekkapohjaista rinnettä.

44. Ahola

Ks kivikautiset asuinpaikat 11.

Löytö: taltta (Pohjolan museo, Putkilahti)

45. Ahola

Ks kivikautiset asuinpaikat 11. Löytö: poikkikirves (KM 14964)

46. Veijo

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 9,6 km suuntaan 23-00, pitäjänkartta 687/343

Omistaja: kunnanlääkäri Edith Veijo, Korpilahti, Syvälahti

Löytö: tasatalta (KM 2089:2)

Tasatalta on löydetty Veijosta ja sen on tuonut SMY:lle kansakop K K Talvinen 1881. Veijon kartanon, joka sijaitsee Veijon kylän Veijonjärven ja Päijänteen Syvälahden välisellä kannaksella, maat peittivät tuolloin lähes koko nykyisen laajan Veijon kylän alueen.

47. Veijo

Ks kivikautiset irtolöydöt 46.

Löytö: kirves (KM 2358:1)

Kirves on löydetty kivirauniosta metsästä Veijon maalta Oittilan kylästä. Y J Smeds on tuonut esineen SMY:lle 1885. Oittilan kylä on Veijon kylän itäpuolella.

48. Veijo

Ks kivikautiset irtolöydöt 46.

Löytö: kaksiteräinen tikari ? (keihäänkärki) (KM 2358:2)

Esine on löydetty pellolta Veijon maalta ja yo J S Smeds on tuonut sen 1885.

49. Kaurasuo

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 7,3 km suuntaan 21-00, pitäjänkartta 687/343

Omistaja: mv Kauko Sinivuori, Korpilahti, Taipaleenharju

Löytö: kourutalta (KM 2089:1)

Kourutaltan on löytänyt Korasuon torpan maalta torppari Lepomäki ja sen on toimittanut kansakop K K Talvinen SMY:lle 1881. Kysymyksessä on varmaan Kaurasuon tila, joka sijaitsee Veijon kylässä Päijänteen Mäntylahden ja Veijonjärven välisessä matalassa saviperäisessä notkossa n 500 m Mäntylahdesta kaakkoon.

50. Veikkola, Lahentaustan pelto

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,2 km suuntaan 18-00, pitäjänkartta 687/343

Omistaja: mv Veikko Tammelin, Korpilahti, Raidanlahti

Löytö: tasatalta (KM 7808:3)

Tasatalta on löytynyt aikoinaan Kristian Tammelinin toimesta Raidanlahden kylän Vilppulan talon Lahentaustan pellostä n 2 kyynärän syvyydestä.

Lahentaustan pelto on Veikkolan tilasta, johon se nykyisin kuuluu, n 250 m koilliseen ja n 400 m Päijänteen Raidankahdesta samaan suuntaan. Pelto on lounaaseen loivasti viettävää hiekkasavista rinnettä.

51. Uusitalo

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 12,2 km suuntaan 21-00, pitäjänkartta 687/343

Omistaja: mv Heimo Uusitalo, Korpilahti, Oittila

Löytä: kirves (KM 2157:5)

Kirveen on lahjoittanut emäntä Kristiina Uusi-Oittila ja SMY:lle sen on lahjoittanut kansak op K K Talvinen 1882. Löytöpaikkaa ei tiedetty. Kristiina Uusi-Oittila on ollut emäntänä Oittilan kylän Uudessatalossa, joka sijaitsee Päijänteen Synsiänlahden länsirannalla n 150 m rannasta itään viettävällä rinteellä.

52. Uusitalo

Ks kivikautiset irtolöydöt 51.

Löytö: kourutaltoa (KM 2157:6)

53. Rutalahti

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 21,5 km suuntaan 17-00, pitäjänkartta 687/344

Löytö: tasataltoa (KM 1443)

Taltoa on löydetty Rutalahden kylästä ja sen on lahjoittanut yo Edvard Lang SMY:lle 1873. Laajan Rutalahden kylän keskus on Päijänteen Rutalahden perukassa ja se kuuluu suurimmaksi osaksi Leivonmäen pitäjään.

54. Pietinen

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 9,9 km suuntaan 15-00, pitäjänperuskartta 3211

Omistaja: Mannisen perikunta, Korpilahti, Heinosniemi

Löytö: kourutaltoa (Korpilahden kotiseutumuseo, Korpilahti kk)

Kourutaltoa on löytänyt Juhani Manninen lokakuussa 1962 Veijon kylän Pietisen talon maalta peltoa kyntäessään. Pelto on Pietisen talosta, joka sijaitsee pienen Päijänteen lahden perukassa, n 350 m pohjoiseen. Pelto joka on etelään viettävää rinnettä on löytökohdassa hiekkaa. Taltoa lähetettiin KM:stä löytäjän toivomuksen mukaan Korpilahden kotiseutumuseoon.

55. Ansa

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,6 km suuntaan 16-00, pitäjänkartta 687/343

Omistaja: mv Ilmari Lepolahti, Korpilahti, Heinosniemi
 Löytö: taltta (maist Reino Mäkinen, Korpilahti, Heimosniemi, Savi)
 Taltan on löytänyt mv Ilmari Lepolahti v 1931 Ansan talon luoteispuolelta pelloilta. Veijon kylän Ansan tila sijaitsee Päijänteeseen laskevan puron koillispuolella. Taltan löytöpaikka on länteen entiseen vesijättöön loivasti viettävää savipohjaista rinnettä.

56. Savi

Ks kivikautiset asuinpaikat 17.

Löytö: taltta (maist Reino Mäkinen, Korpilahti, Heinosniemi, Savi)

57. Mäki

Ks kivikautiset asuinpaikat 18.

Löydöt: kourutaltoa ja liuskekivi (Keski-Suomen Museo 172-3)

58. Piesanen

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 4,2 km suuntaan 11-50, peruskartta 32 1103

Omistaja: mv Paavo Piesanen, Korpilahti, Vitikkala

Löytö: taltta (Korpilahden kotiseutumuseo, Korpilahti kk)

Taltan on löytänyt v 1955 mv Paavo Piesanen tilansa Vitikkalan kylän Piesas-Maatian maalta. Löytöpaikka on talosta n 200 m kakkoon, pienestä Sammaliston lammesta Uittimonjärveen laskevan puron lännenpuoleinen törmä. Paikka on itään jyrkähkösti viettävää savirinnettä, jota äestettäessä taltta löytyi. Taltta lähetettiin KM:stä Korpilahden kotiseutumuseoon.

59. Pukkala

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 960 m suuntaan 14-00, peruskartta 321102

Omistaja: Korpilahden kunta, Korpilahti kk

Löytö: kourutaltoa (KM 2061)

Kourutaltoa on löydetty Korpilahden kirkonkylän Pukkalan talon maalta ja sen on lahjoittanut talollinen Severus Pukkala SMY:lle 1881. Pukkalan talo on nykyisin kunnan. Se sijaitsee Päijänteeseen viettävän notkon itäreunalla ja on 500 m:n päässä rannasta.

60. Kirkonkylän oppikoulun tontti

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 300 m suuntaan 06-50, peruskartta 321102

Omistaja: Korpilahden kunta, Korpilahti kk

Löytö: tuuran teelmä tai hioin (KM 10860)

Esineen on löytänyt op J Punamäki kirkonkylän kansakoulun tonttimaalta soraa otettaessa. Paikka, joka on nykyisen oppikoulun takana, on korkeahkon mäntyharjun länsirinnettä. Löytökohta on koulun pihamaan reunassa n 30 m rakennuksesta koilliseen.

61. Vinni

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,2 km suuntaan 27-00, peruskartta 321102

Omistaja: Onni Raivion perikunta, Korpilahti, eteläinen kantopiiri

Löytö: reikäkivi (KM 2062)

Reikäkivi on löydetty Vinnin talon maalta ja sen on lahjoittanut talonlinen Matti Vinni 1881. Kirkonkylän Vinnin talo sijaitsee koilliseen viettävällä rinteellä 100 m Päijänteeseen rannasta.

62. Raivio ja Sihveri

Ks kivikautiset irtolöydöt 61.

Löydöt: verkonpaino ? ja reikäkivi (KM 12214:1-2)

Omistajat: Onni Raivion perikunta (Raivio) ja mv Yrjö Hakanen (Sihveri), Korpilahti, etel. kantopiiri

Reikäkivi on löydetty kirkonkylän Hyrkkölän kyläkunnan Raivion eli Vinnin talon maalta. Löytöpaikka on talosta n 350 m kaakkoon matalan savipohjaisen peltoniemekkeen korkein kohta, joka on n 70 m Päijänteeseen rannasta. Verkonpaino on löydetty saman kyläkunnan Sihverin talon maalta n 400 m talosta lounaaseen. Löytöpaikka on itään viettävää peltorinnettä, joka päättyy pieneen Juurikkajärveen. Molemmat esineet on löytänyt Risto Hakanen.

63. Juonaala

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,7 km suuntaan 31-50, peruskartta 321102

Omistaja: mv Reino Puolakka, Korpilahti, Puolakka

Löytö: kourutaltta (KM 1547)

Kourutaltta on löydetty Puolakan talon maalta ja sen on lahjoittanut rovasti O Molander 1874. Moiskalan kylän Juomaalan tila, mikä on talon nykyinen nimi, sijaitsee Päijänteeseen Manhunlahden etelärannalla itään viettävällä rinteellä n 250 m rannasta.

64. Uutela

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 11,7 km suuntaan 32-00, pitäjänkartta 686/342

Omistaja: mv Toivo Uutela, Korpilahti, Puolakka

Löytö: nelisivuinen poikkikirves (KM 14936)

Esineen on löytänyt v 1932 mv Urho Uutela tilansa Moiskalan kylän Uutelan maakellaria kaivaessaan ja lähettänyt sen KM:ään v 1962. Uutelan tila sijaitsee koilliseen viettävällä hiekkarinteellä n 200 m Päijänteen Vanhanselän Hiidenlahdesta ja Jopinlahdesta.

65. Uutela

Ks kivikautiset irtolöydöt 64.

Löytö: nelisivuinen poikkikirves (KM 14963)

Poikkikirveen on löytänyt Moiskalan Uutelan tilan maalta koulul. Hannu Allonen ja sen on lähettänyt op Raimo Sokkanen v 1961. Löytöpaikka on n 140 m talosta luoteeseen sijaitseva pellonreuna, joka on Vanhanselän Hiidenlahden rannasta n 140 m. Esine on tullut esille mahdollisesti perunakuoppaa kaivettaessa pellon laitaan hiekkamaahan.

66. Ylistö

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,4 km suuntaan 36-00, peruskartta 223311

Omistaja: mv Riku Ahvenus, Korpilahti, Ahvenus

Löytö: kourutaltta (Korpilahden kotiseutumuseo, Korpilahti kk)

Kourutaltan on löytänyt v 1961 mv Riku Ahvenus tilansa Yijälän kylän Ylistön talon Huvilan pellosta. Huvilan pelto sijaitsee 350 m Ylistön talosta luoteeseen. Taltta on löytynyt pellon luoteisreunasta, Ylistön ja Uppalan tilan väliseltä rajalta, talojen välisen tien ja pellon koillispuolelta keskivaiheilta. Pelto on tasaista savimaata ja on 350 m:n päässä Päijänteen rannasta.

67. Uppala

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 10,5 km suuntaan 36-00, peruskartta 223311

Omistaja: mv Aleksi Vainio, Korpilahti, Ahvenus

Löytö: pallonuija (Korpilahden kotiseutumuseo, Korpilahti kk)

Pallonuijan on löytänyt mv Aarne Vainio Yijälän kylän Uppalan tilan maalta v 1954. Löytöpaikka on talosta 220 m itään sijaitseva pelto-oja, jota syvennettäessä esine löytyi n puolen metrin syvyydestä savimaasta. Paikka on tasaista peltomaata n 400 m Päijänteen Saakahden rannasta. Nuija on palautettu KM:stä Korpilahden kotiseutumuseoon.

68. Saaniemi

Ks kivikautiset asuinpaikat 28.

Löytö: eteläkarjalainen tasatalta (KM 5920:3)

69. Saalahti

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 10, 2 km suuntaan 38-00, peruskartta 223311

Omistaja: *Saalahti em. kirkko*

Löytö: alk kirves (KM 5920:2)

Kirves on löydetty Saalahden rantapellolta koskensuun vasemmalta (myl-
lärin) puolelta. Hahkalan kylän Saalahteen laskevan Saajoen suun, jossa
on entinen mylly ja saha, koillispuolella on mökki, joten tieto tarkoit-
tanees sitä rantaa. Paikka on kaakkoon viettävää hiekkaisista rinnettä.

70. Aaria

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 11,2 km suuntaan 38-00,
peruskartta 223311

Omistaja: rva Hanna Huhtanen, Korpilahti, Saalahti

Löytö: reikäkivi (KM 6529)

Reikäkivi on löytynyt Maahin Aariaisen pellostasta ja sen on lähettänyt
kauppias J V Kotikoski 1914. Hahkalan kylän Aarian talo, joka on Maahin
talon entinen torppa, sijaitsee mäen harjalla, jota kiertää alava mäen
koillispuolella vesijätöksi muuttuva notko. Talo on n 400 m:n päässä
Päijänteen Saalahden rannasta.

71. Virkki

Löytö: poikkikirves (KM 14941)

Esineen on löytänyt varastonhoitaja Lars Green (Mannerheimintie 112 A 36
Hki) v 1960 Saakosken Virkin tilalta n 400 m talosta etelään savipellosta
ojaa kaivaessaan 3-3,5 m:n syvyydestä. Saakoskella ei ole Virkki-nimistä
tilaa, mutta neljä taloa, joiden omistajat ovat Virkkejä - yksi Särkijoen
kylässä ja kolme Juokslahden kylässä. Millään talolla ei ole peltoa ko-
kohdalla. Löytöjä ei enää asu ylläolevassa osoitteessa.

72. Pöykky, Hiekkapelto

Ks kivikautiset asuinpaikat 29.

Löytö: reikäase (KM 13996)

73. Laukkala

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 16 km suuntaan 57-00,
peruskartta 223410 *Saalahti*

Omistaja: mv Veli Laukkala, Korpilahti, Rannila

Löytö: reikäkivi (KM 2214:749)

Esine on löydetty Muurajärven kylästä Laukkalan talon pellostasta ja V
Wilskman on tuonut sen museoon v 1883. Nykyisen Tikkanen kylän Laukkalan

tila sijaitsee Patajärven kaakkoisrannalla luoteeseen viettävällä hiekkarinteellä.

74. Moksi

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 13 km suuntaan 53-00, peruskartta 223312

Omista: mv Pekka Könkkölä, Korpilahti, Moksi

Löytö: tasataltta (KM 2048:7)

Esine on löydetty Moksista, sen on lahjoittanut talonvaari Wilhelmi Moksi ja yo Kaarle Jaakkola on tuonut sen museoon v 1880. Riihijärven moksinkylän Moxsin tila sijaitsee Moxsinjärven lounaisrannalla itään viettävällä rantatörmällä.

75. Löytö: kiviapine (mikä lienee) (Hämeen museo 58:244)

Saatu Korpilahdelta, yo K A Rantanen 1905.

IV RAUTAKAUTISET HAUDAT76. Taikinaisniemi

MjR 277 01 0035

Taloudellinen kartta 6860/90, jolla Korpilahden kirkosta 16,6 km suuntaan 28-50, pitäjänkartta 686/342.

Omistaja: mv Olavi ja Mauri Veijo, Putkilahti, palstan on vuokrannut op. Pentti Sairo, Putkilahti.

Löydöt: KM 15658:1-3

Valokuvat 35-6, filmit 30047-8

Korpilahden Ruotsulan kylän Taikinaisniemi sijaitsee Päijänteen Vanhanselän itärannalla Kilvensalon saaren ja mantereen välisen Kilvensalmen lounaispäässä. Niemen lounaisreunalla olevan lähes paljaan, loivasti kaartuvan kallion yläpäässä on op. Sairon huvila. Keväällä 1962 huvilaa rakentaessaan op. Sairo etsiskeli kiviä saunan lattiabetonin alle rakennuksen lähiympäristöstä. Tällöin hän kiinnitti huomionsa huvilasta n. 18 m pohjoiseen ja saman matkan päässä rannasta olevaan pieneen rikkonaiseen kallioselänteeseen, jonka keskellä oli sammalen peittämä, loivasti kaartuva kumpu. Kumpua lähemmin tutkittaessa ilmeni, että kysymyksessä oli keskimäärin nyrkin kokoisista kivistä muodostunut röykkiö. Kiviä poistettaessa kävi ilmi, että niiden alla oli keskimäärin metrin levyinen ja n. 3 m pitkä, itä-länsisuuntainen kolo, pystysuuntainen kallionhalkeama, jossa kiveys jatkui alaspäin. Kolossa olevien kivien ja hiekkamultaisen maan seasta löytyi palaneita ihmisen luita (KM 15658:3), joita otettiin talteen 90 gr. Op. Sairo poisti kiviä ja multaa kolosta kunnes pohjakallio tuli vastaan muutamin kohdin n. puolen metrin syvyydessä; pohja jätettiin tarkemmin puhdistamatta. Koska kolossa on vielä kiviä ja maata, jonka joukossa näkyy luun siruja, olisi se tutkittava pohjaan saakka.

Poistaessaan huvilan pohjoispuolella olevalta laakealta kalliolta sammalta op. Sairo löysi ohuesta maa- ja sammalkerroksesta, jonka joukossa oli muutamia aivan pieniä kiviä, keihäänkärjen ja veitsen (KM 15658:1-2) roomalaiselta rautakaudelta. Löytöpaikka oli n. 5,5 m huvilan luoteisnurkasta pohjoiseen. Esincet olivat aivan vierekkäin; op. Sairosta ne näyttivät aivan kuin unohdetuilta siihen.

V TODENNÄKÖISESTI RAUTAKAUTISET HAUDAT77. Tarvaannenä

myr 277 010036

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,6 km suuntaan 11-00, peruskartta 321106, $x = 685378$, $y = 43434$, $z = 90-95$

Omistaja: mv Aarne Sääksvuori, Korpilahti, Heinosniemi, tilan rek n:o 5¹
Valokuva 57, filmi 30049

Korpilahden Kähön kylän Ylä-Niiniojan tilan Tarvaannenän niemi sijaitsee Päijänteen Ristiselän lounaisrannalla. Niemen pohjoiskärjessä on korkehko kallio, jonka harvaa sekametsää kasvava laki viettää loivasti koilliseen. Kallion laella n 40 m rannasta ja n 12 m:n korkeudella vedenpinnasta on kiviröykkiö. Röykkiön koko idästä länteen n 7,5 m pohjoisesta etelään n 7 m korkeus n metri. Kivien koko on keskimäärin 30 x 40 x 40 cm. Röykkiö on avattu keskeltä pohjaan saakka, mistä syystä kivet muodostavat ikäänkuin kehämäisen vallin. Röykkiön eteläpäässä on toinen pienempi kuoppa, jonka ympärille on heitelty kiviä n 1,5 x 1,5 m:n alueelle. Poistimme röykkiön keskellä olevasta kuopasta sammalta ja pari kiveä ja tutkimme kallion pinta ja siinä olevaa pientä syvennyttä, mutta tuloksetta. Tämän ja kolmen seuraavan röykkiön sijainti - ne kaikki ovat rantakallion laella - ja rakenne muistuttaa suuresti Vanhanselän Taikinaisniemen rautakautista haudata.

78. Koukunkallio

myr 277 01 0037

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,7 km suuntaan 12-00, peruskartta 321106, $x = 685318$, $y = 43472$, $z = 90$

Omistajat: mv Suune Niinioja ja mv Aarne Sääksvuori, Korpilahti, Heinosniemi, tilojen rek n:ot 5⁸ ja 5¹

Valokuva 38, filmi 30050

Korpilahden Kähön kylän Ala- ja Ylä-Niiniojan tilojen rajalla oleva Koukunkallio sijaitsee Päijänteen Ristiselän lounaisrannalla olevan niemen koillisreunassa. Kallion laki, joka kasvaa harvaa mäntymetsää, kallistuu hieman koilliseen. Kallion laella n 30 m rannasta ja 10 m:n korkeudella veden pinnasta on laaja kiviröykkiö. Röykkiön koko on idästä länteen 13 m pohjoisesta etelään 11 m korkeus keskimäärin metri. Kivien koko on n 20 x 30 x 30 cm. Röykkiön keskellä on kaksi kuoppaa, avasta, jotka eivät ulotu pohjaan asti. Röykkiöön, joka suurimmaksi osaksi kuuluu Ylä-Niiniojan tilaan, lounaisreunaan on pystytetty tilojen rajalle kivi. Koukunkallion röykkiö on Korpilahden röykkiöistä suurin. O Keskitalo on Suur-Jämsän esihistoriaa käsittelevässä esityksessään (Suur-Jämsän historia I) huomauttanut tämän röykkiön muistuttavan suuresti läntisen pronssikauden hiidenkiukaita.

79. Tahkosaari

myr 277 010038

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 6,8 km suuntaan
17-50, pitäjänkartta 687/343 ³²¹¹⁰⁵

Omistaja: kauppias E Tuohikumpu, Käljonkangas, Jyväskylä puh 31025

Valokuva 39, filmi 30051

Korpilahden Veijon kylän Tahkosaaren kaakkoiskärjessä on saman suuntainen harvaa mäntymetsää kasvava kallioselänne, joka kuuluu kauppias E Tuohikummun huvilapalstaan. N 60 m niemen kärjestä on loivasti kaakkoon viettävällä kalliorinteellä kiviröykkiö, jonka koko on n 5 x 6 m ja suunta luoteesta kaakkoon ja korkeus n 0,5 m. Kivet ovat keskimäärin 30 x 30 x 30 cm. Röykkiö on osittain sammalen peittämä eikä sitä ole avattu keskeltä. Sen päältä on kuitenkin ehkä heitetty kiviä pois - röykkiö on aika matala ja reunoiltaan hajanainen. Röykkiön kaakkoisreunassa on melko kookas kallion halkeama, joka näyttää jatkuvan röykkiön alle. Tässä suhteessa röykkiö on osaksi samanlainen kuin Taikinaisniemen rautakautinen hauta, jota se muutenkin muistuttaa Korpilahden röykkiöistä eniten. Röykkiön tutkiminen olisi ehkä aiheellinen.

80. Oravisaari

myr 277 01 0039

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 9,7 km suuntaan
30-50, pitäjänkartta 686/342 ³²¹¹⁰⁵

Omistaja: *Vuokausk. Anttonen Kallio* *Luonnonhistoria 701.*

Valokuva 40, filmi 30052

Ks kertomusta maista E Sarasmon tark. matkasta Korpilahdella 17. 8. 1955 top arkistossa

Korpilahden Moiskalan kylän Oravisaari sijaitsee Päijänteen Vanhanselän pohjoisreunassa. Saaren pohjoiskärjen keskiosassa on melkein rantaan ulottuva matalahko metsää kasvava kallioselänne, joka jatkuu etelään. N 30 m rannasta hieman koilliseen viettävällä laakealla kohdalla kalliolla on kiviröykkiö. Sen pituus on luoteesta kaakkoon n 7 m leveys n 5 m ja korkeus n 40 cm. Kiviem koko on keskimäärin 30 x 30 x 40 cm, joukossa pienempiä. Röykkiö on avattu keskeltä melkein pohjaan saakka, ja hieman röykkiön keskikohdasta pohjoiseen on muutamista isommista kivistä arkuntapaista muodostumaa, jonka pituus on 150 cm, leveys 60 cm, ja joka ei ole purkamisesta syntynyt vaan näyttää alkuperäiseltä. Maista E Sarasmon mukaan läheisen Saarelan talon isäntä Kalle Puolakka muisti setänsä Vihtorin kertoneen olleensa oppaana, kun joku professori oli n 70 vuotta sitten röykkiötä tutkinut. Osi löydetty vain hiiltä ja palanutta kiveä. Raunio oli ennen penkomista ollut n 1,5 m korkea ja 2 m läpimitaltaan.

VI RAUTAKAUTISET IRTOLÖYDÖT81. Mäkelä

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirosta 16,2 km suuntaan 25-00, pitäjänkartta 686/343

Omistaja: tm Lauri Jokinen, Putkilahti

Löytö: soikea tuluskivi (KM 2218:164)

Esine on saatu v 1883 Ruotsalahden kylän Mäkelän talosta lautam Elias Kallenpojalta, jonka piika Lovisa oli löytänyt sen erämaan kaskelta. Ruotsalahden kylää ei ole, mutta Ruotsulan kylässä on Mäkelän talo, joka sijaitsee Putkilahden Ylisjärven Virtasalmesta 700 m itään.

82. Alatalo

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 17,8 km suuntaan 16-00, pitäjänkartta 687/344

Omistaja: rva Aili Airama, Korpilahti, Päiväkunta

Löytö: tuluskivi (KM 2218:167)

Tuluskivi on saatu Rutalahden Päiväkunnan kylän Alatalosta v 1859 Leenanimiseltä leskeltä. Muuan mustalaisakka oli unohtanut esineen taloon kauan sitten.

83. Kovala

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 8,5 km suuntaan 10-00, peruskartta 321106

Omistaja: mv Reino Kovaka, Korpilahti, Härköniemi

Keihäänkärki (keski-Suomen museo)

Esineen on löytänyt v 1963 rak mest Otto Hirvelä (Roninmäentie 14, Jyväskylä) Kähön kylän Kovalan talon maalta. Löytöpaikka on Kovalan ja Niiniojan talojen teiden risteyksestä n 600 m Niiniojaan päin. Keihäänkärki löytyi tien pinnasta siihen tuodun irtohiekan joukosta. Hiekkaa on paikalle tuotu kahdesta hiekkakuopasta - löytöpaikasta Kovalaan päin n 250 m olevasta ja Niiniojan talon lähellä olevasta - jotka kummatkin tarkastettiin. Keihäänkärjen rautakautisuus on epävarma, se palautettiin Keski-Suomen museoon.

84. Kantala

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 14,5 km suuntaan 53-50, peruskartta 223410

Omistaja: mv Paavo Kantala, Korpilahti, Moksi

Löytö: valinkivi (KM 1862)

Esine on löydetty Riihijärven kylän Kantalan torpan pellosta ja sen on lahjoittanut talollinen Vihtori Moksi 1877. Kantalan tila sijaitsee Riihijärven kylän Jouteen ja Hoikan järvien välisellä kannaksella.

VII AJOITUKSELTAAN EPÄMÄÄRÄISET KIINTEÄT MUINAISJÄÄNIÖKSET85. Ulakko

3211 01 : * 6860 28, y 342752, 2 m. 85-90

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 17,6 km suuntaan 28-50, pitäjänkartta 686/342

Omistaja: eäntä Hulda Huujärvi, Putkilahti

Valokuva 41, filmi 30053

Korpilahden Ruotsulan kylän Ulakon tila sijaitsee Päijänteen Vanhanselän kaakkoisrannalla pienen lahden perukassa. Talosta n 120 m lounaaseen ja n 100 m rannasta on etälään viettävässä loivassa ja reheväkasvuisessa metsänotkelmassa ollut sammalen peittämä kiviröykkiö, jonka emäntä Huujärvi on pari vuotta sitten purkanut. Pienehköistä kivistä kootun röykkiön, jonka korkeus oli n 0,6 m, alta paljastui uunintapainen suorakulmainen isohkoista kivistä tehty latomus, jonka koko on n 60 x 120 cm, suunta lounaasta koilliseen ja jonka lounaispää on auki. Kivilatomus jätettiin purkamatta mutta sen keskusta tutkittiin. Latomuksen reunojen tasalla oli tuhkaa ja hiiltä, joka muuttui n 20 cm:n syvyydessä mullaksi. Rakennelma näyttää jonkinlaiselta ulkouunilta, rakennuksen jätteitä ei lähettyviltä löytynyt.

86. Isokiuas

Taloudellinen kartta 6860/90 jolla Korpilahden kirkosta 10,6 km suuntaan 31-00, pitäjänkartta 686/342

Omistaja: professori Ohto Oksala, Apollonkatu 4 A Hki

Valokuva 42, filmi 30054

Ks kertomusta maist E. Sarasmon tark matkalta Korpilahdella 17. 8. 1955 top arkistossa

Korpilahden Moiskalan kylän Metelinkiukaitten saariyhmä sijaitsee Päijänteen Vanhanselän pohjoisreunassa. Saariyhmän kookkaimman Isokiuas-nimisen saaren kallioisessa luoteispäässä on n 20 m rannasta hajanainen kivikasa kallion korkeimmalla kohdalla. Kivikasan pituus pohjoisesta etelään on n 140 cm, leveys n 110 cm ja korkeus n 40 cm. Kivet ovat särmikkäitä ja melko suuria ja niiden päällä ja osaksi välissä kalliopintaan saakka (keskellä kasaa) on lahonnutta puuta. Maist Sarasmon mukaan kivissä oli tulen jälkiä (?) ja kivikasa näytti hänestä lähinnä kokkorakennelman tukikiveykseltä (?). Ennemmin se on esim vanhan kolmiopisteen tai juhannussalon tukikiveys. Se eroaa erittäin selvästi Korpilahden viidestä rantakallioröykkiöstä, on mm huomattavasti niitä pienempi. Mitään merkitystä arkeologisessa mielessä ei kivikasalla varmaan ole. (O Keskitalo mainitsee Suur-Jämsän historian ensimmäisen osan esihistoriaa käsittelevässä artikkelissaan erään Metelinkiukaisiin liittyvän tarinan.)

87. Vuohiniemi

Taloudellinen kartta 72 jolla Korpilahden kirkosta 16,8 km suuntaan 57-00, peruskartta 223410

Omistaja: mv Leo Kuusinen, Korpilahti, Rannila, tilan rek n:o 104³

Valokuva 43, filmi 30055

Korpilahden Tikkalan kylän Hiekkaniemen tilan Vuohiniemi sijaitsee Patajärven pohjoisrannalla talosta n 250 m etelään. Kapean ja matalahkon niemien keskellä on n 5 m:n korkeudella veden pinnasta ainakin 9 pyöreähköä sammaloitunutta kuoppaa, keskimäärin 1 x 1 m, joukossa 2 suurempaa n 3 x 3 m. Kuopat ovat n 30 x 50 m:n alueella. Paikkakunnalla kerrotaan kuoppien olevan vanhoja hautoja, mutta ne voivat olla yhtä hyvin naurishautoja tai eläinten hautoja - niemien pohjoisreunassa on vanha perunakuoppa. Maaperä on kaivamiseen otollista hiekkaista.

88. Kirkkosaari

Yleiskartan suurennos 2234 jolla Korpilahden kirkosta 22,1 km suuntaan 58-00, peruskartta 223411 *ny 2 277 00 0002*
x 6901 84 y 2577 14.2 n. 10 Z

Omistaja: ekonomi Huugo Lampen, Jyväskylä

Valokuva 44, filmi 30056

Korpilahden Muuratjärven kylän Kuusjärven Kirkkosaari sijaitsee järven pohjoispäässä. Pyöreähkön saaren keskiosa kohoaa n 7 m korkeaksi kummuksi. Kummun laella ja sen koillisrinteellä n 25 m rannasta on n 20 x 30 m:n alucella 6 selkeästi erottuvaa koillisesta lounaaseen suuntautuvaa hautantapaista painannetta, joiden koko on keskimäärin 0,5 x 1,5 m. Lisäksi voi erottaa pari pyöreähköä kuoppaa. Kaikki painanteet ovat sammaloituneet. Vanhan paikkakunnalla säilyneen perimätiedon mukaan saarella on ollut hautausmaa ja läheisessä Kelloniemessä kirkonkello. (ks Suur-Jämsän historia I)

Korpilahden pitäjän inventointikertomukseen

liittyvät karttapiirroksset, 13 kpl.

Korpilahti kartta 1

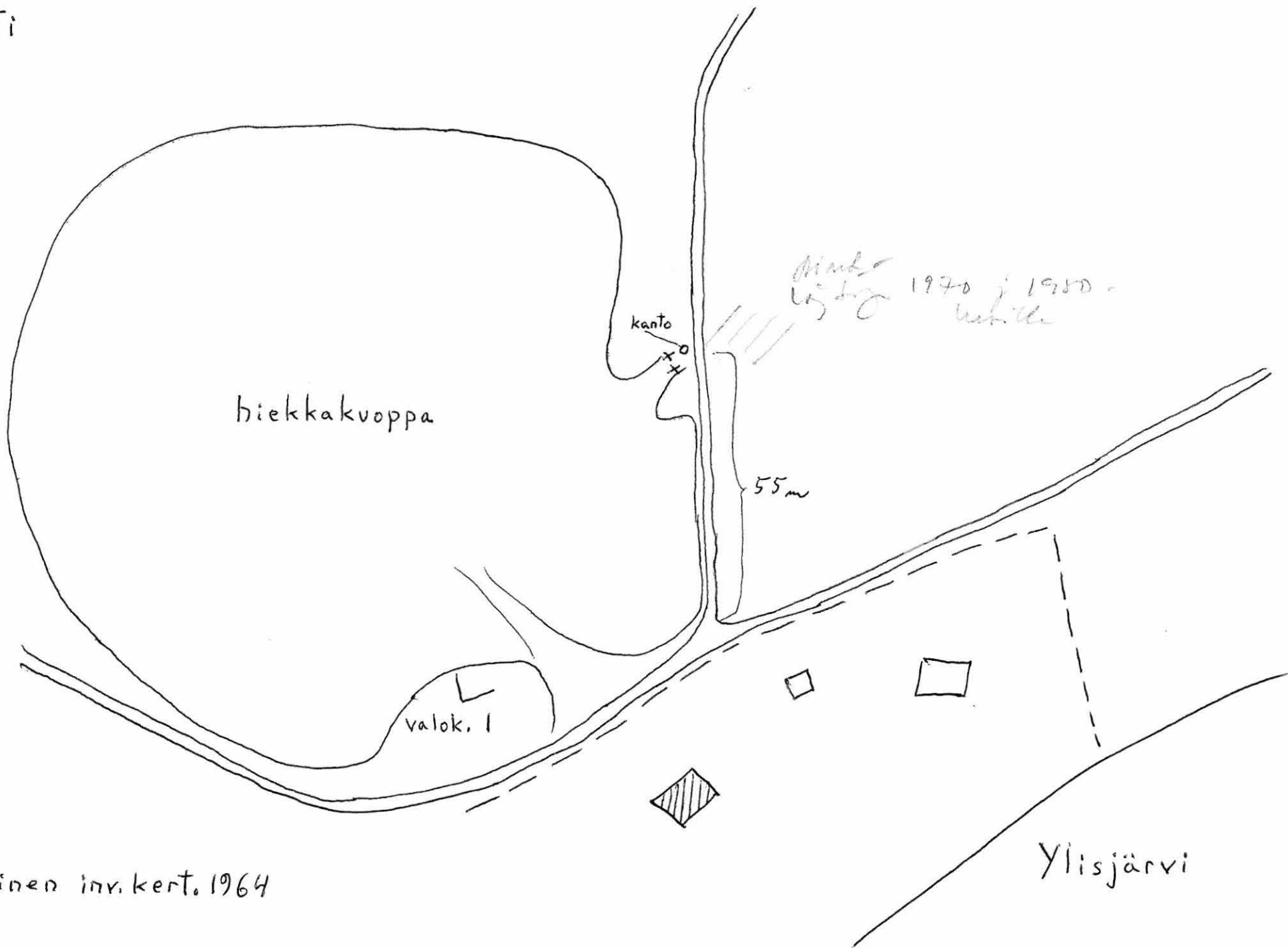
Putkilahti

Savela

1:1000

1cm=10m

P

T ja P Miettinen inv. kert. 1964

Korpilahti kartta 2

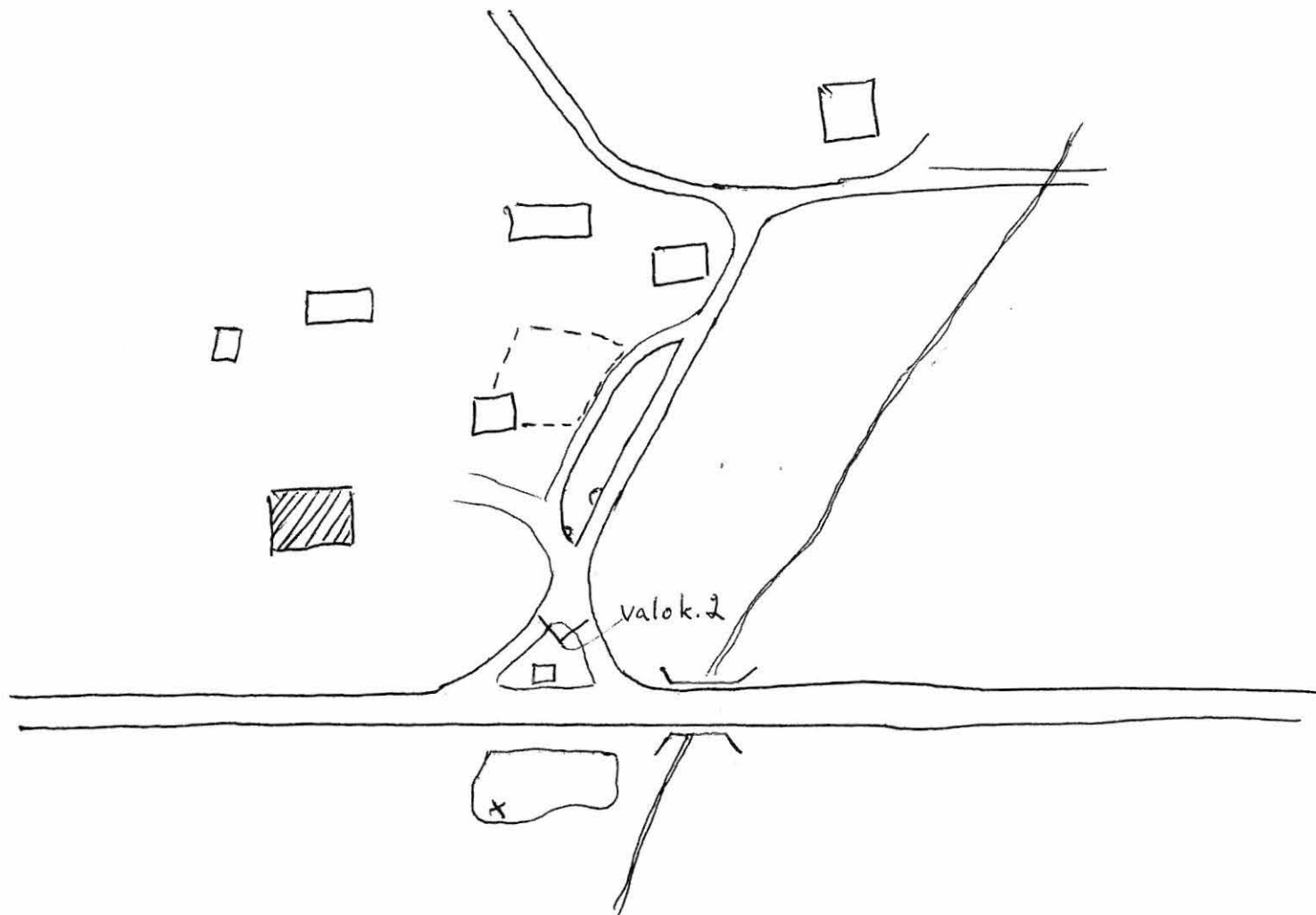
Putkilahti

Lähdemäki

1:1000

1cm=10m

P

T ja P Miettinen inv.kert. 1964

Korpilahti kartta 3

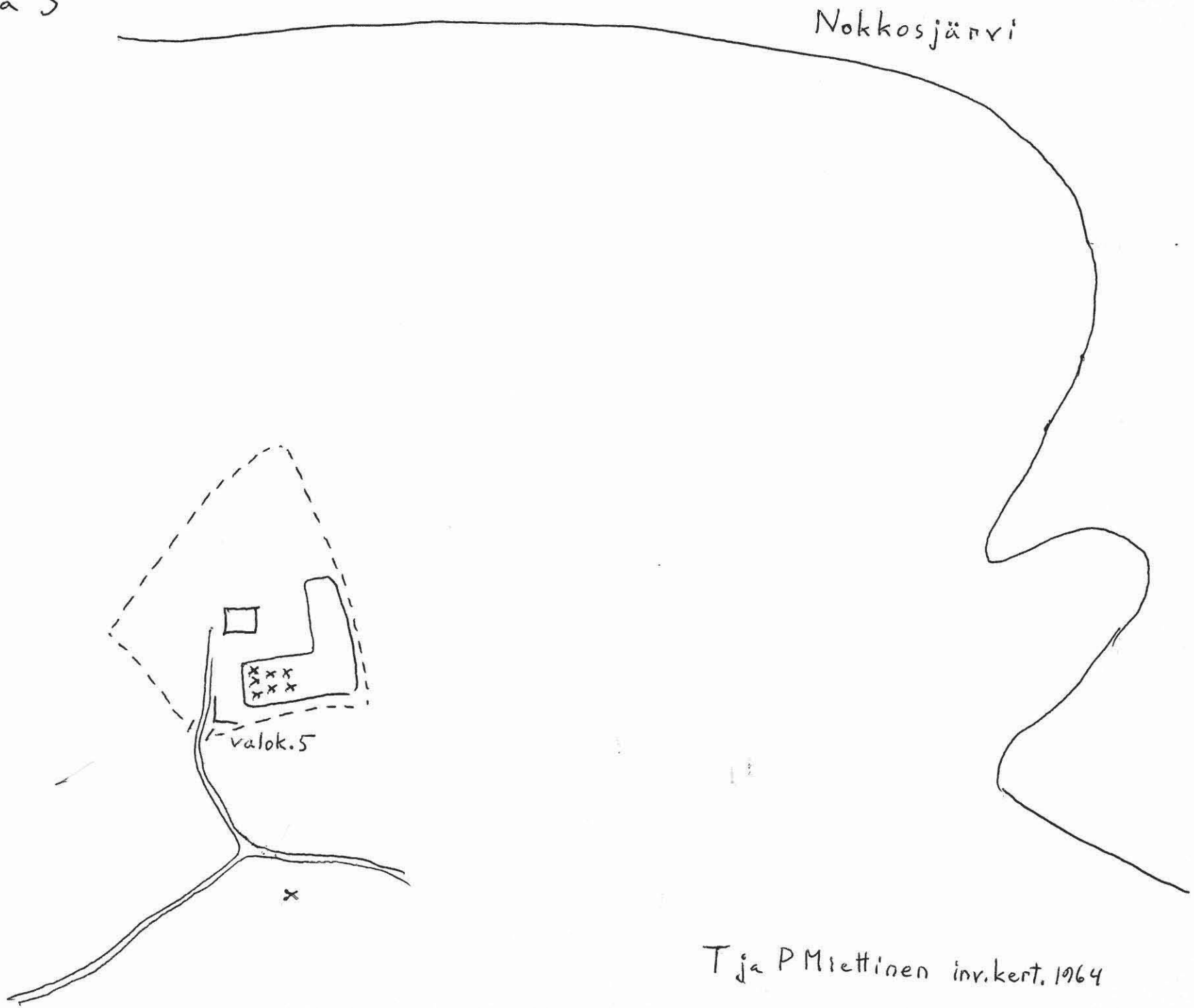
Putkilahti

Väinölä

1:1000

1cm = 10m

P ←

T ja P Miettinen inv.kert. 1964

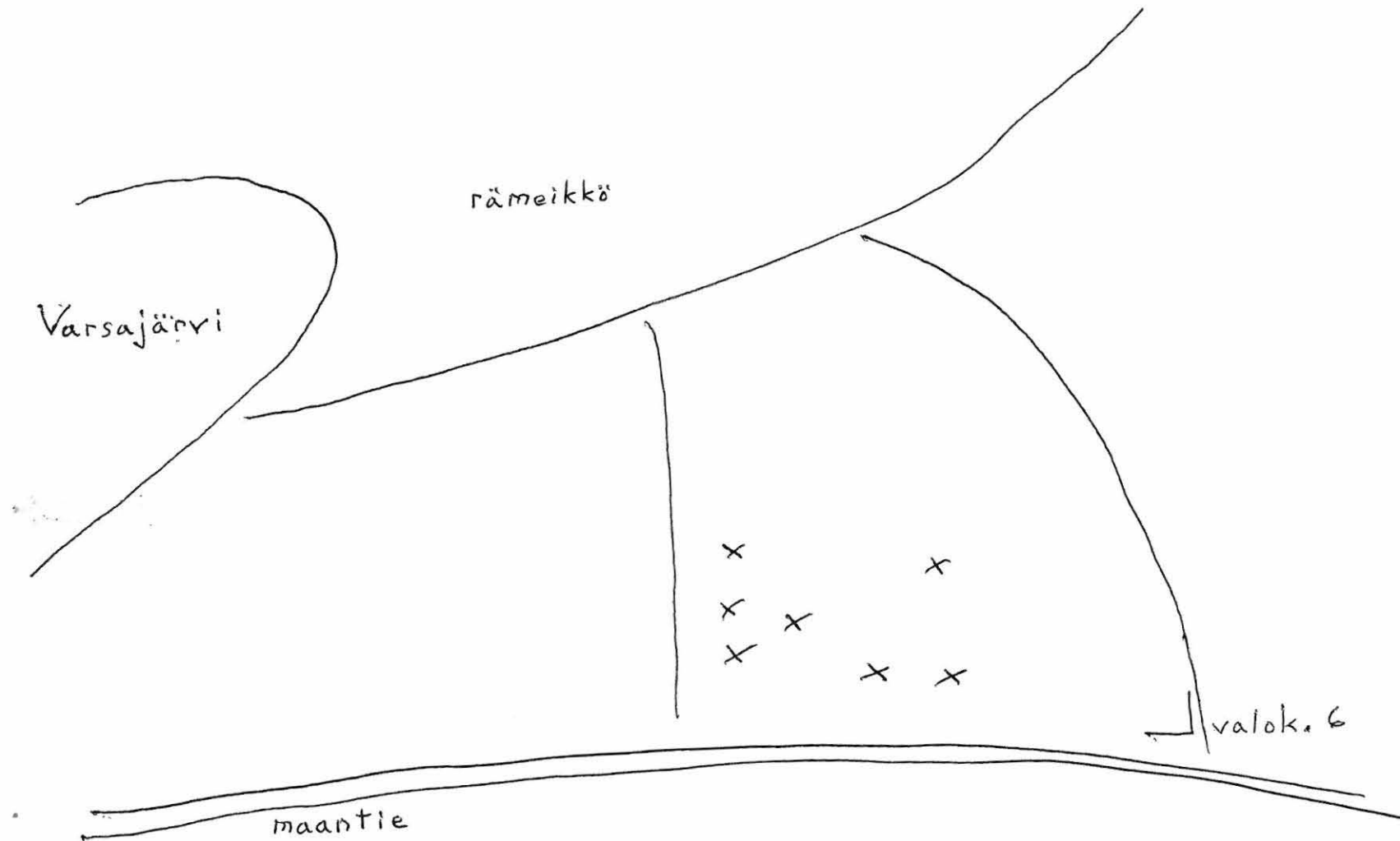
Korpilahti kartta 4

Putkilahti

Vanha-Repola

1:1000

1cm = 10m

Tja P Miettinen Inv.kert. 1964

Korpilahti

kartta 5

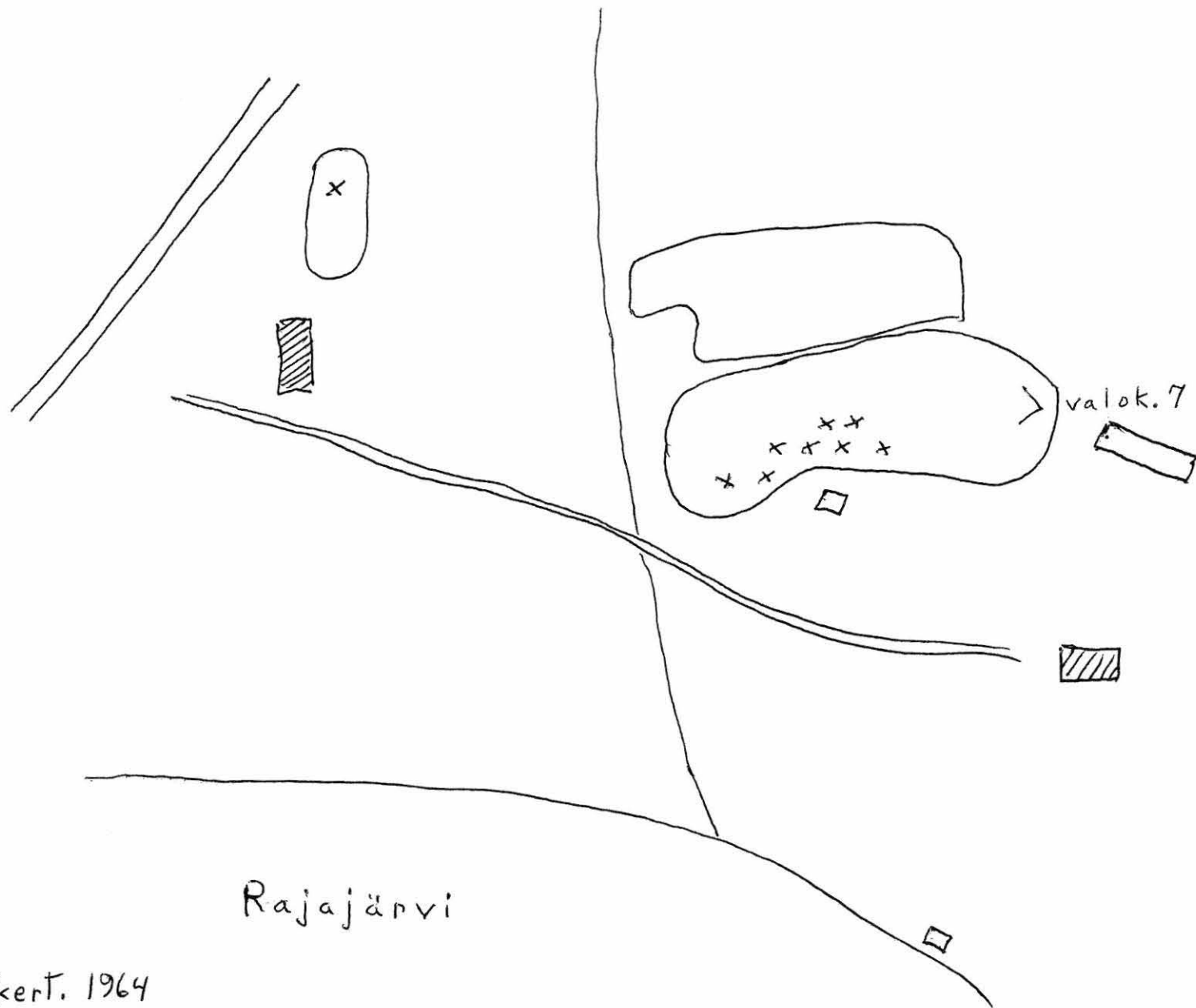
Putkilahti

Rantamäki

1:1000

1 cm = 10 m

P

Rajajärvi

Tja P Miettisen inv.kert. 1964

Korpilahti kartta 6

Ruotsula

Ukkomäki

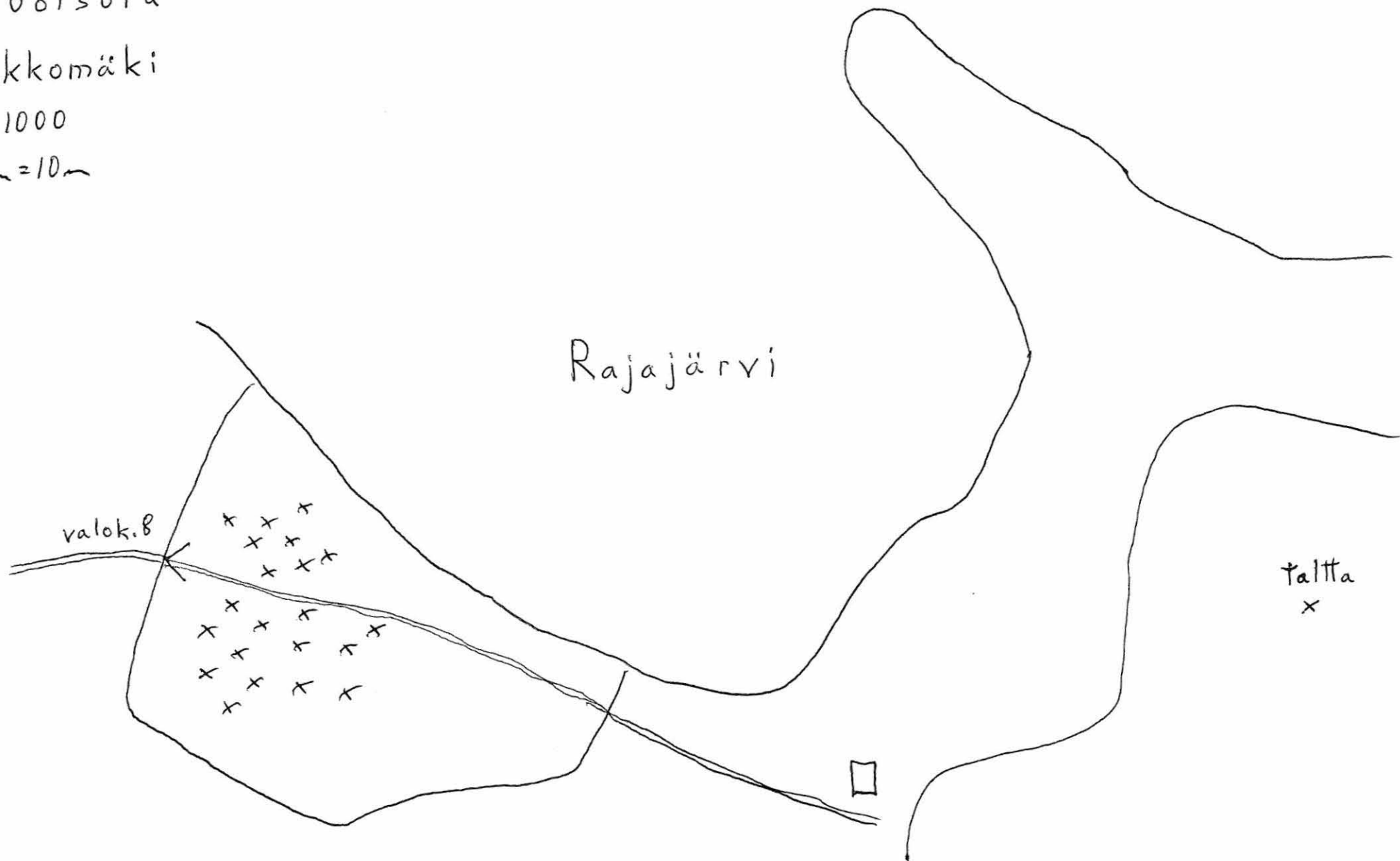
1:1000

1cm=10m

P

Rajajärvi

Tia P Miettisen inv.kert. 1964

Korpilahti kuva 7

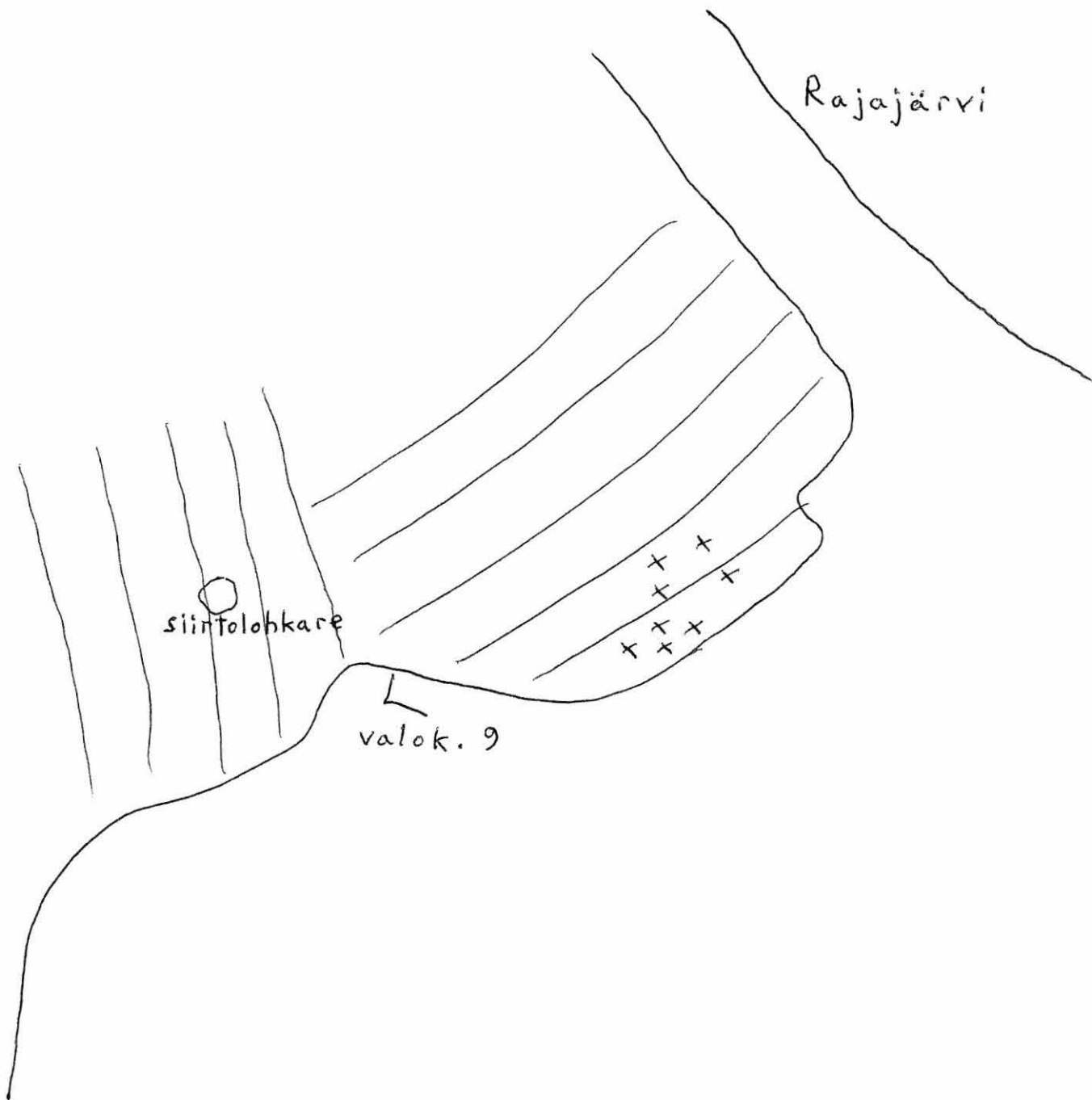
Rootsula

Ukkomäki

1:1000

1cm=10m

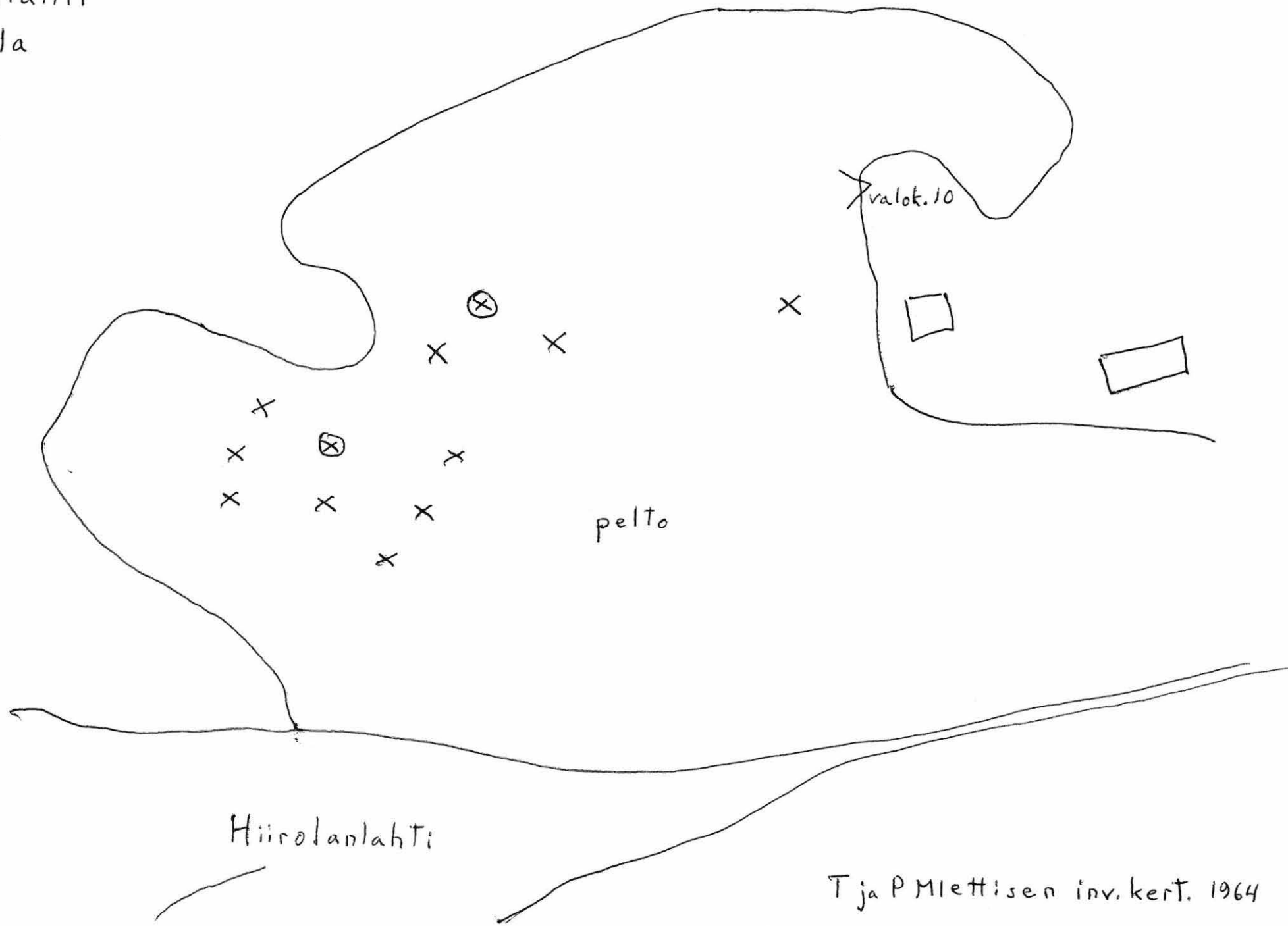
P

T ja P Miettinen inv.kert. 1964

Korpilampi kartta 8
Putkilampi
Hiirola

1:1000
1cm=10m

T ja P Miettisen inv. kert. 1964

Korpilahti kartta 9

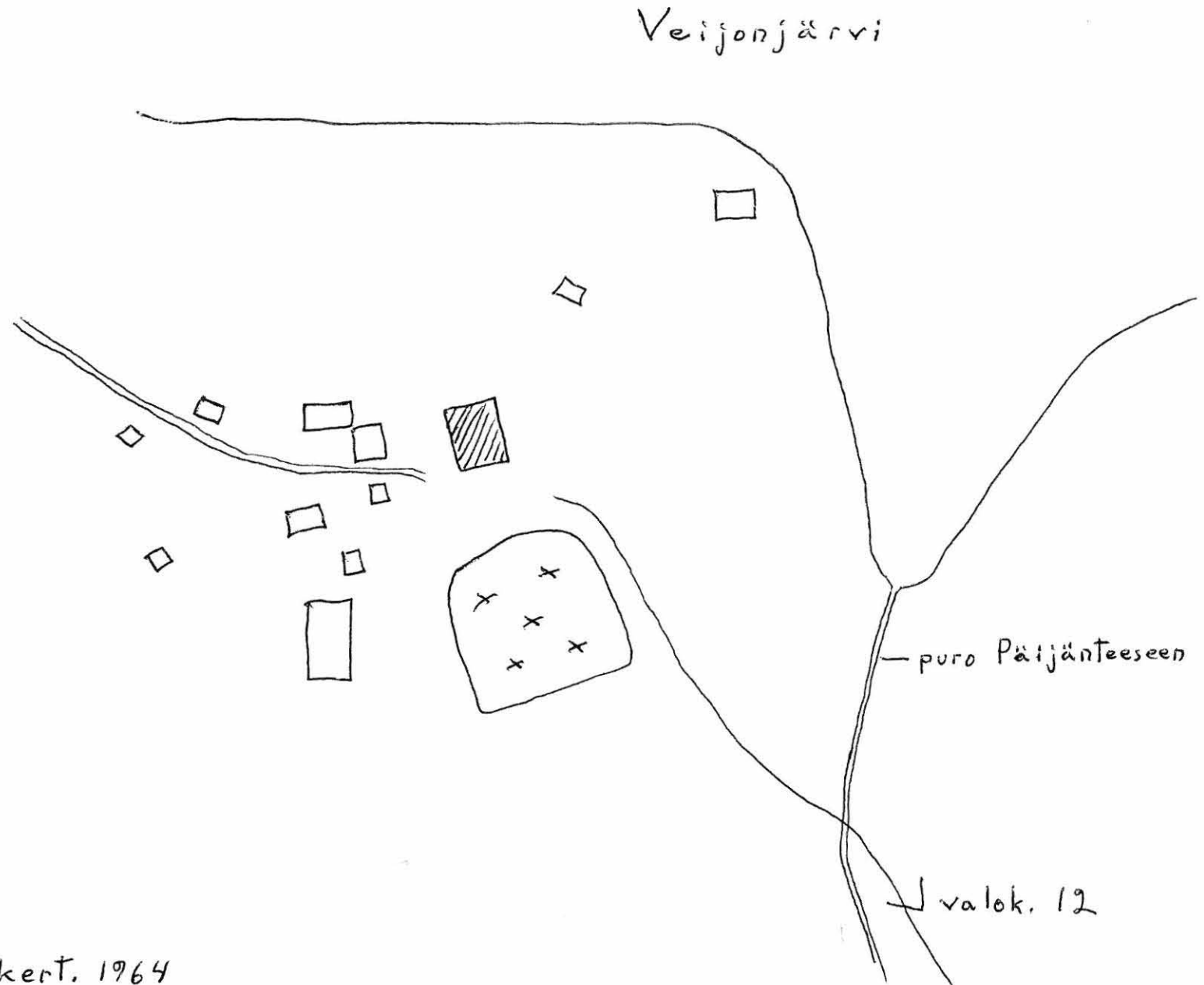
Veijo

Vähä-Veijo

1:1000

1cm = 10m

P ←

T ja P Miettisen inv. kert. 1964

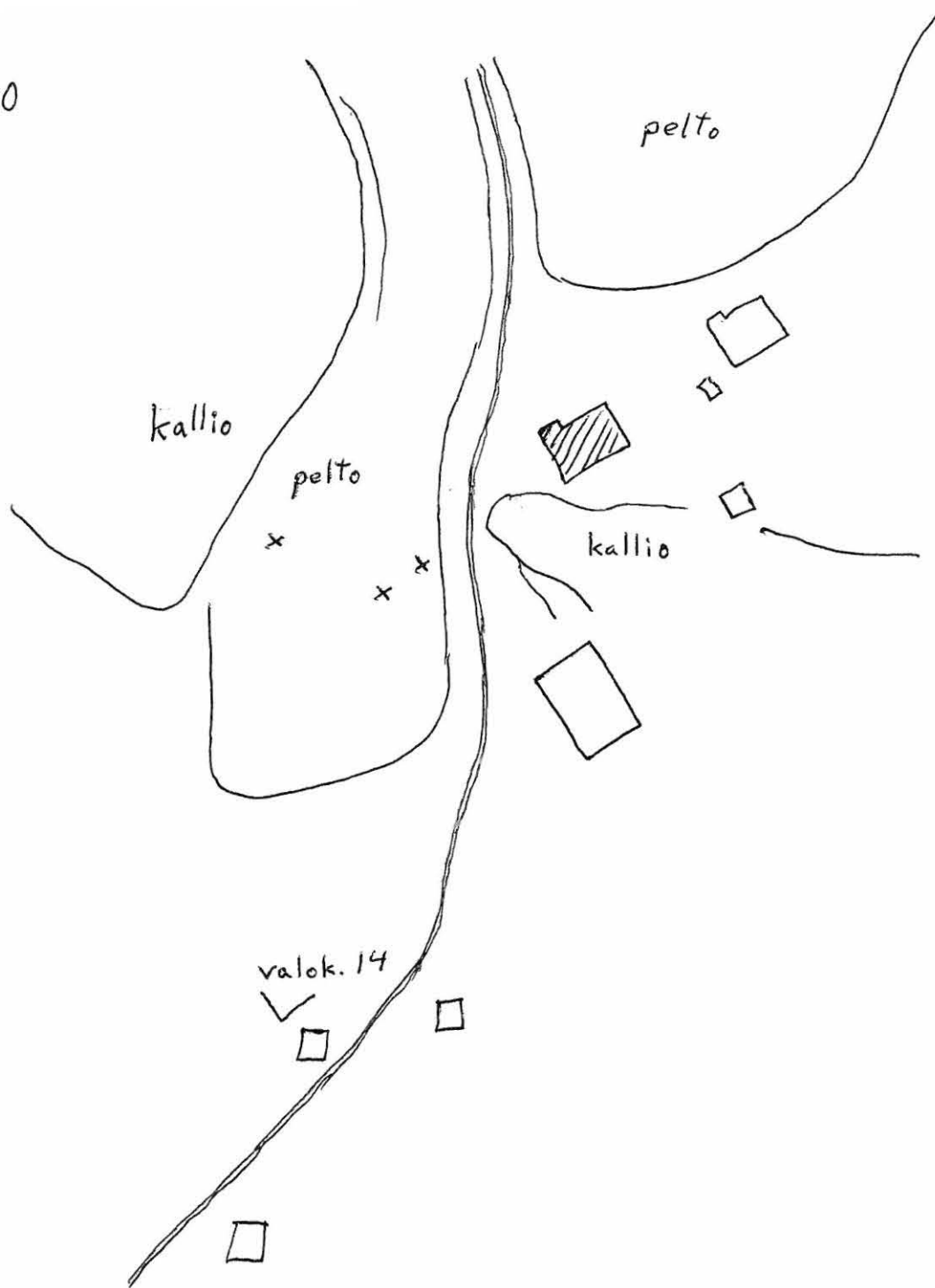
Korpilahti kartta 10

Raidanlahti

Mäkelä

1:1000

1cm = 10m

Tja P Miettisen inv.kert. 1964

Korpilahti kartta II

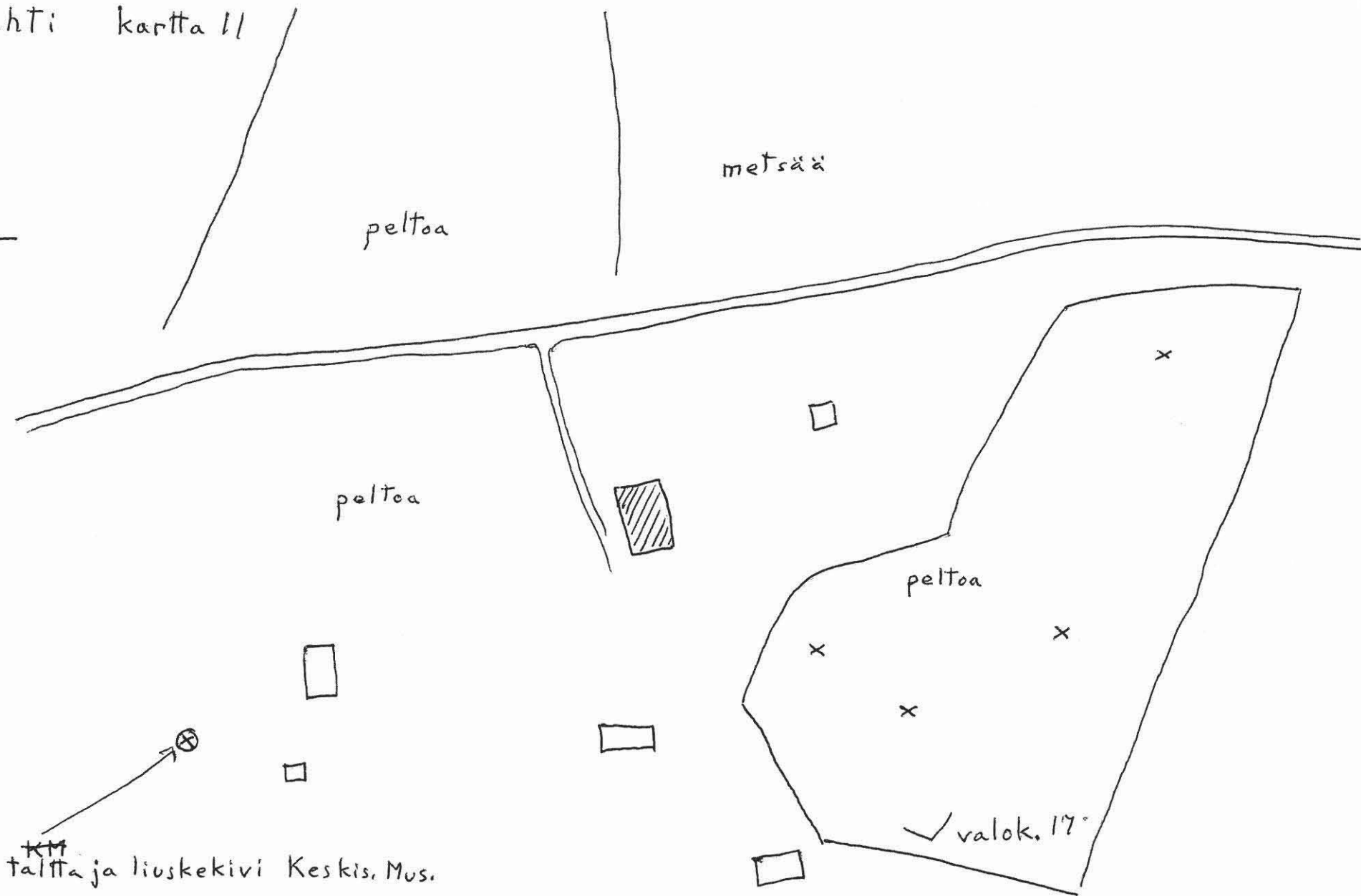
Veijo

Mäki

1:1000

1cm = 10m

P ←

T ja P Miettisen Inv.kert. 1964

Korpilahti

kartta 12

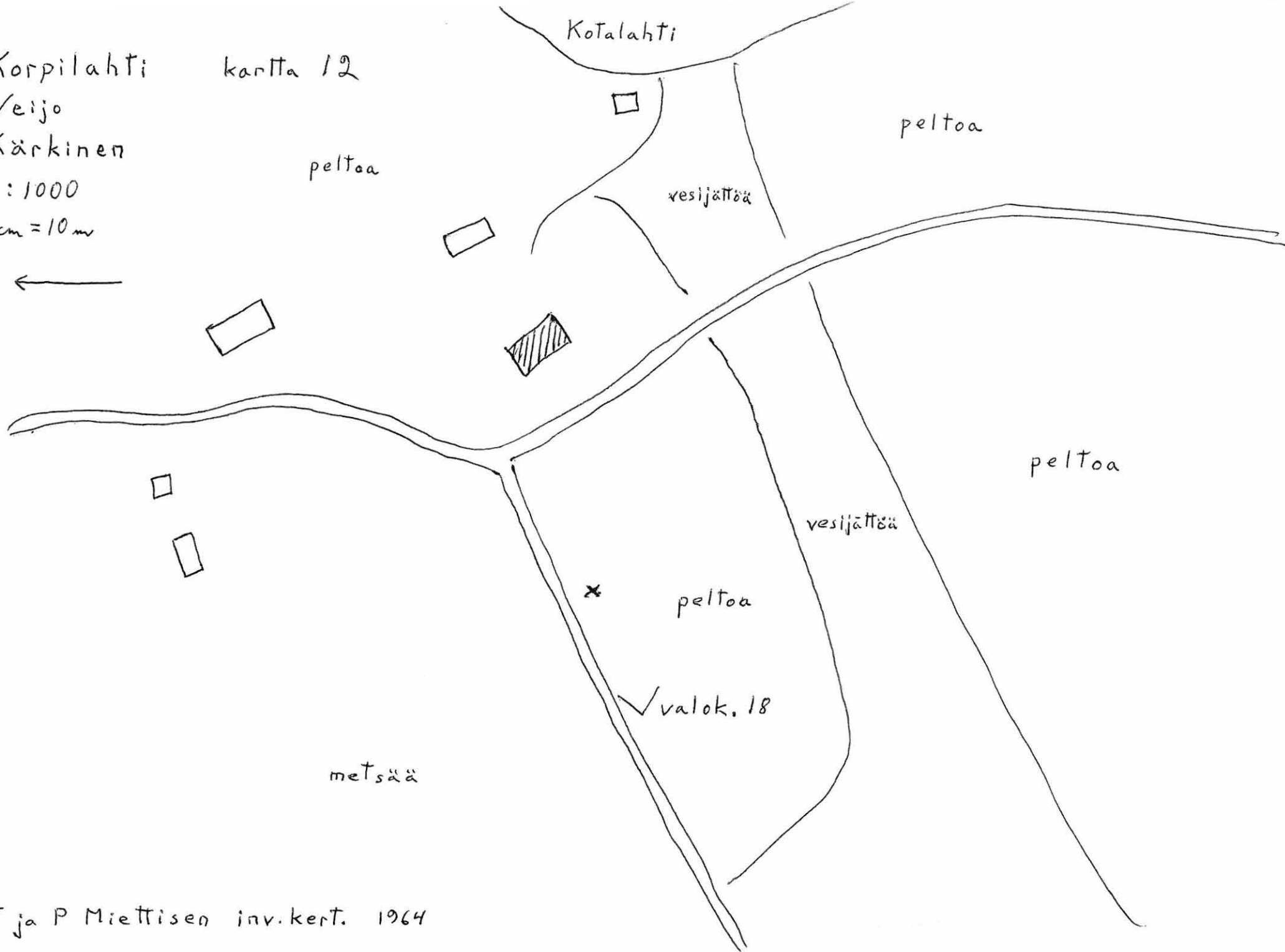
Veijo

Kärkinen

1:1000

1cm = 10m

P ←

T ja P Miettisen inv.kert. 1964

Korpilahti

kartta 13

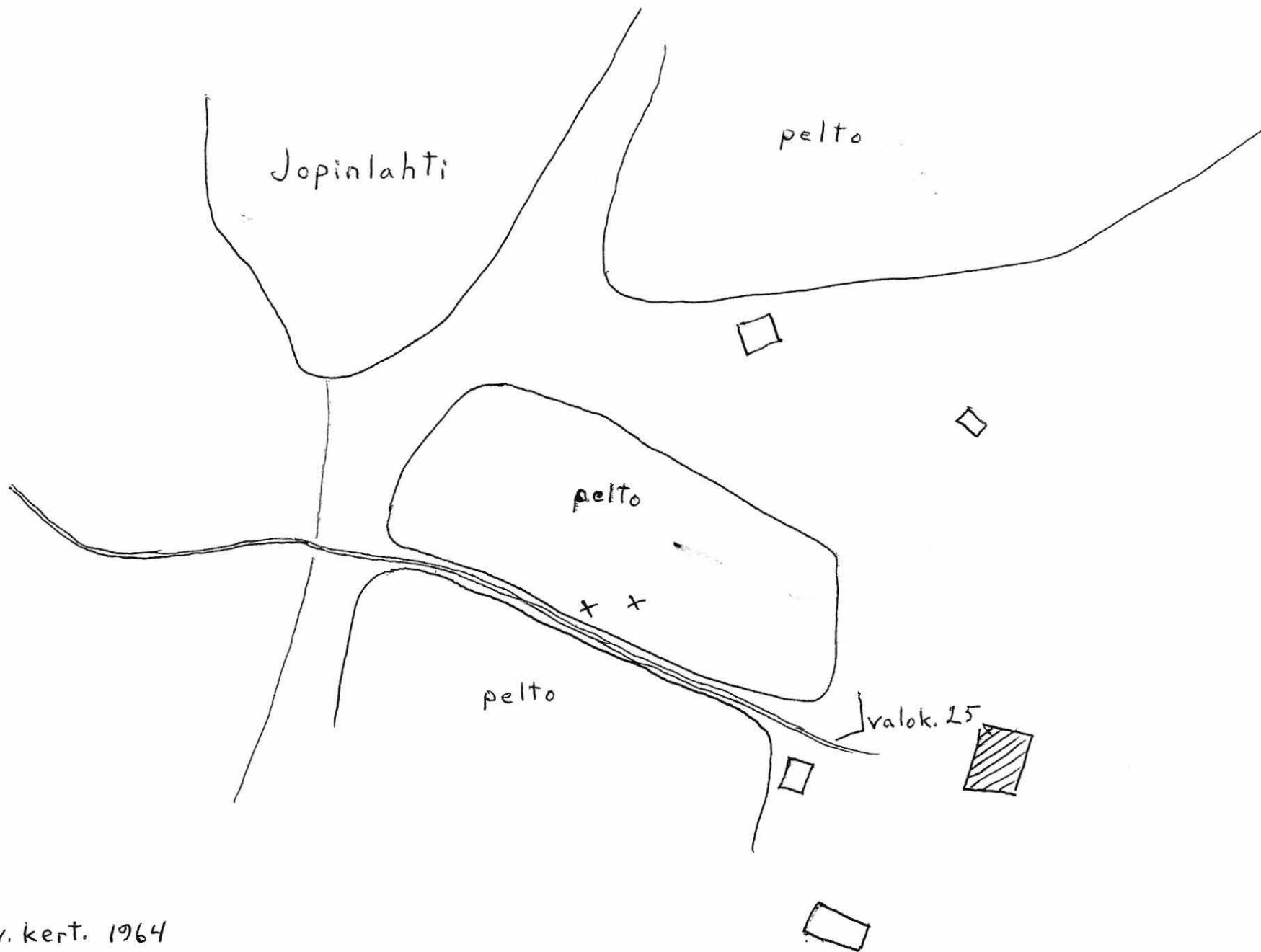
Moiskala

Jopinlahti

1:1000

1cm=10m

P

T ja P Miettinen inv. kert. 1964

Kortelahti

kivik. asp. n:o 1
valok. 1 koilliseen
filmi 30013

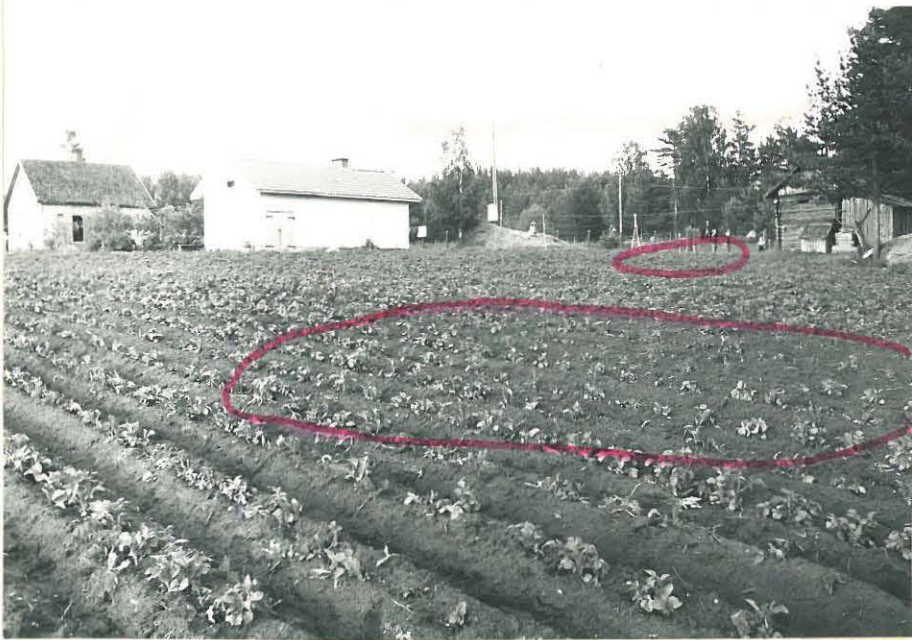
Lähdenmäki

kivik. asp. n:o 2
valok. 2 koilliseen
filmi 30014

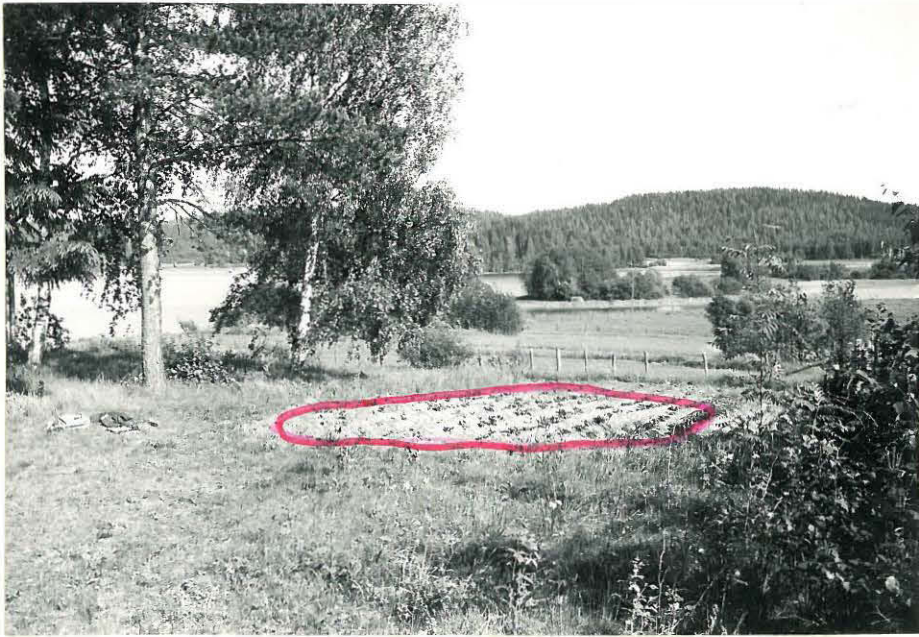

Peuha

kivik. asp. n:o 3
valok. 3 lounaaseen
filmi 30015

Laurila, Kotipelto
 kivit. asp. n:o 4
 valok. 4 koilliseen
 filmi 30016

Väinölä
 kivit. asp. n:o 5
 valok. 5 kaakkoon
 filmi 30017

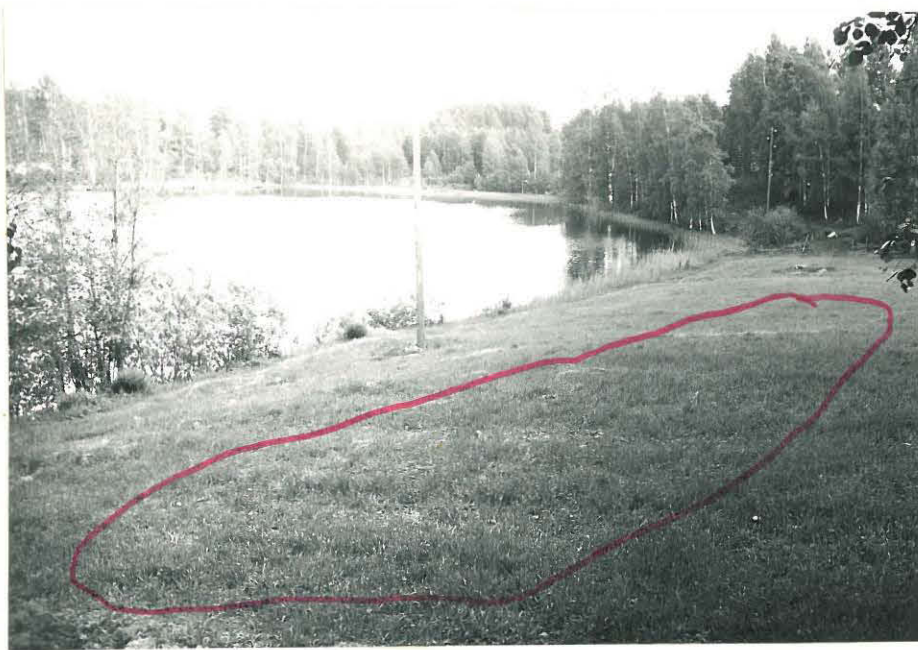

Vanha-Ropola, Saunapeltto
 kivit. asp. n:o 6
 valok. 6 lounaaseen
 filmi 30018

Rantamäki

kivik. asp. n:o 7
valok. 7 länteen
filmi 30019

Ukkomäki, Pieni Mantalah-
den pelto

kivik. asp. n:o 8
valok. 8 itään
filmi 30020

Ukkomäki, Rantapelto

kivik. asp. n:o 9
valok. 9 koilliseen
filmi 30021

Hiirola
kivik. arp. n:o 10
valok. 10 lounaaseen
filmi 30022

Ahola
kivik. arp. n:o 11
valok. 11 länteen
filmi 30023

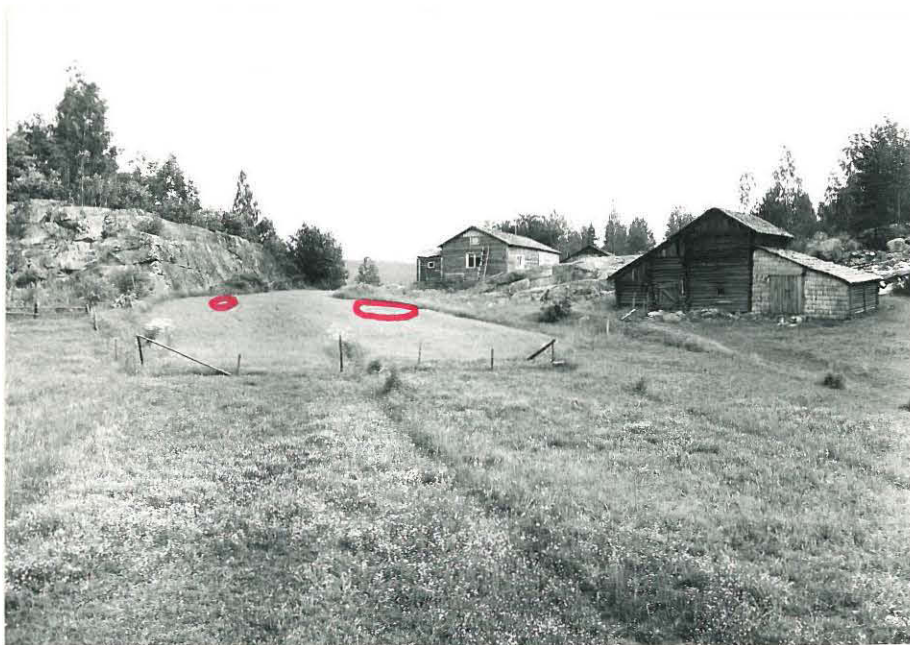

Vähä-Veijo
kivik. arp. n:o 12
valok. 12 itään
filmi 30024

Jlmola

kivik. asp. n:o 13
valok. 13 itään
filmi 30025

Mäkelä

kivik. asp. n:o 15
valok. 14 koilliseen
filmi 30026

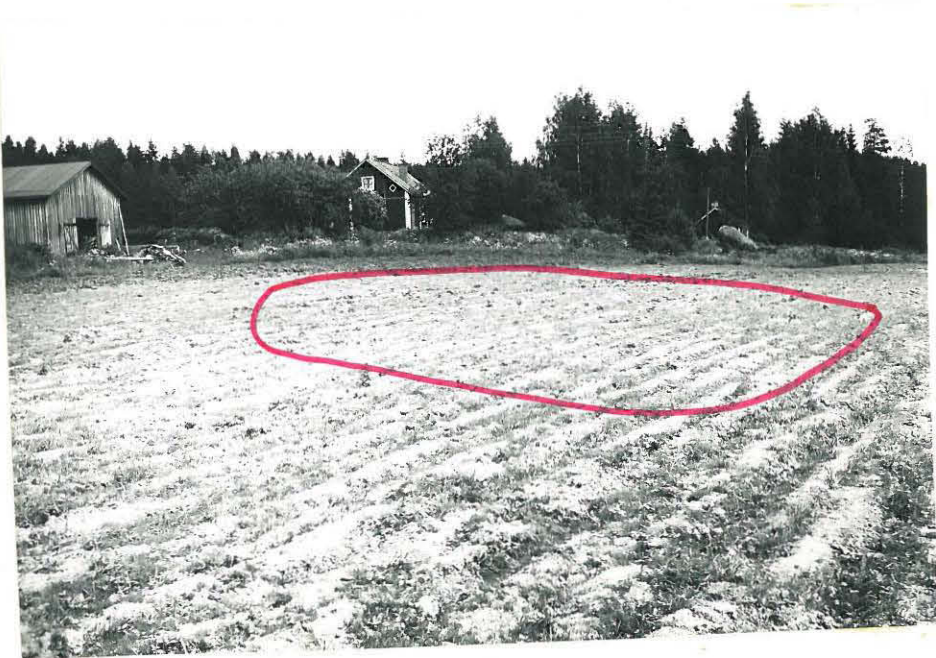
Jlörhä

kivik. asp. n:o 16
valok. 15 lounaaseen
filmi 30027

Savi

kivik. asp. n:o 17
valok. 16 etelään
filmi 30028

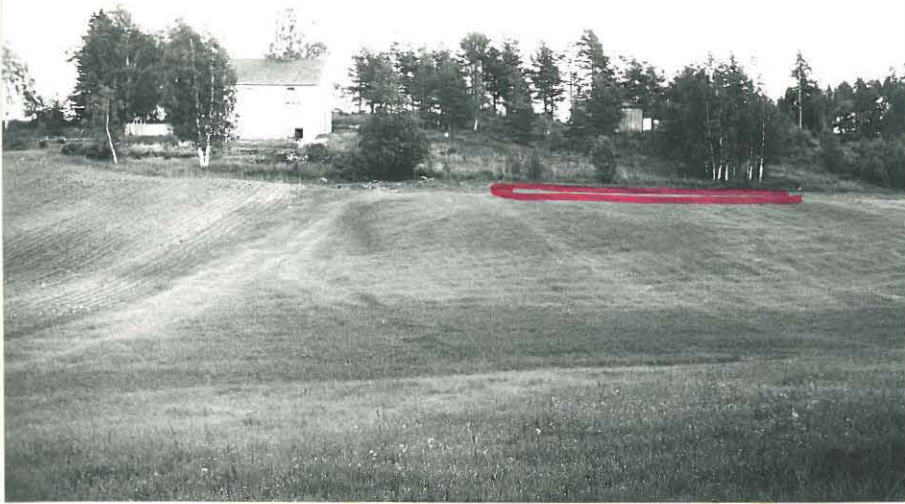
Mäki

kivik. asp. n:o 18
valok. 17 itään
filmi 30029

Kärkinen

kivik. asp. n:o 19
valok. 18 itään
filmi 30030

Päiväranta

kivik. asp. n:o 20

valok. 19 itään

filmi 30031

Vinni

kivik. asp. n:o 21

valok. 20 itään

filmi 30032

Väkälähti, Sullero

kivik. asp. n:o 22

valok. 21 lounaaseen

filmi 30033

Kalliopohja

kivik. asp. n:o 23
valok. 22 lounaseen
filmi 30034

Nikkilä

kivik. asp. n:o 24
valok. 23 länteen
filmi 30035

Kantala

kivik. asp. n:o 25
valok. 24 pohjoiseen
filmi 30036

Jopinkalhti
 kuvk. asp. n:o 26
 valok. 25 luoteeseen
 filmi 30037

Niemelä, Kotovainio
 kuvk. asp. n:o 27
 valok. 26 pohjoiseen
 filmi 30038

Saaniemi, Pantavainio
 kuvk. asp. n:o 28
 valok. 27 kaakkoon
 filmi 30039

Hiekkaranta

lövsk. asp. n:o 29
valok. 28 luoteeseen
filmi 30040

Kotiranta

lövsk. asp. n:o 30
valok. 29 itään
filmi 30041

Vuorelän lahti

lövsk. asp. n:o 31
valok. 30 kaakkoon
filmi 30042

Vuorela

kivik. asp. n:o 32
valok. 31 kaakkoon
filmi 30043

Rannila, Kuoppakerväs

kivik. asp. n:o 33
valok. 32 luoteeseen
filmi 30044

Hietkanieni

kivik. asp. n:o 34
valok. 33 pohjoiseen
filmi 30045

Korpilahden inni, keuh. 1964
J. ja P. Miettinen

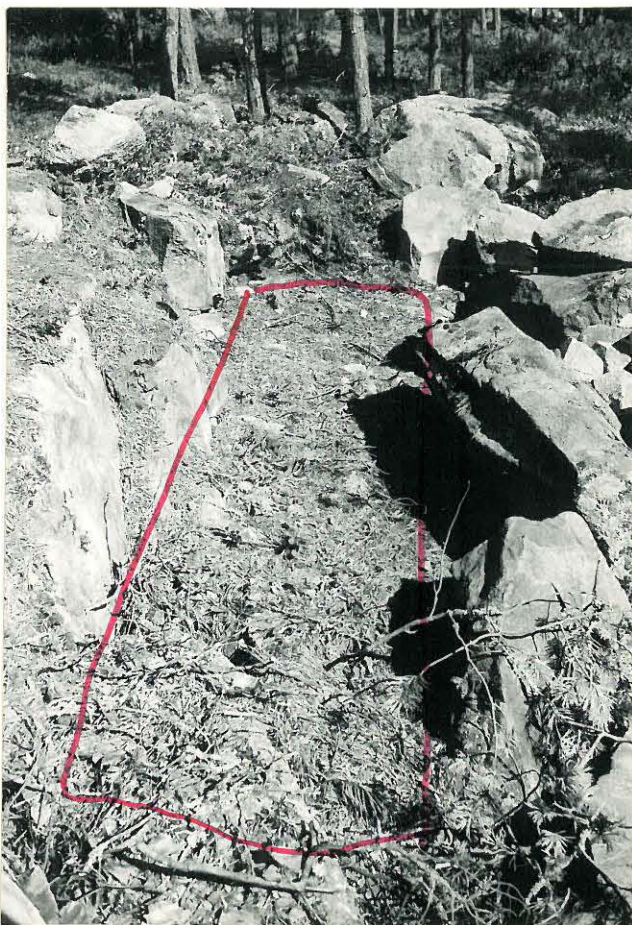
Riitarinne

epäv. kuvak. asy. n:o 35

valok. 34 koilliseen

filmi 30046

Korpilampi inv. kart. 1964 J. ja P. Lehtinen

Taikinainen

rautak. hautat n:o 76

valok. 36 länteen
filmi 30048

valok. 35 itään

filmi 30047

Tarvaannä

todennäk. rautak. hautat n:o 77

valok. 37 itään

filmi 30049

Koukunkallio

todennäk. rautak. hautat n:o 78

valok. 38 pohjoiseen

filmi 30050

Kopilahden inv. keit. 1964

J. ja P. Miettinen

Takosaari

todennäk. rantak. haudat n:o 79

valok. 39 koilliseen

filmi 30051

Bravisaari

todennäk. rantak. haudat n:o 80

valok. 40 koilliseen

filmi 30052

Ullakko

epäm. kiint. min. jäänn. n:o 85

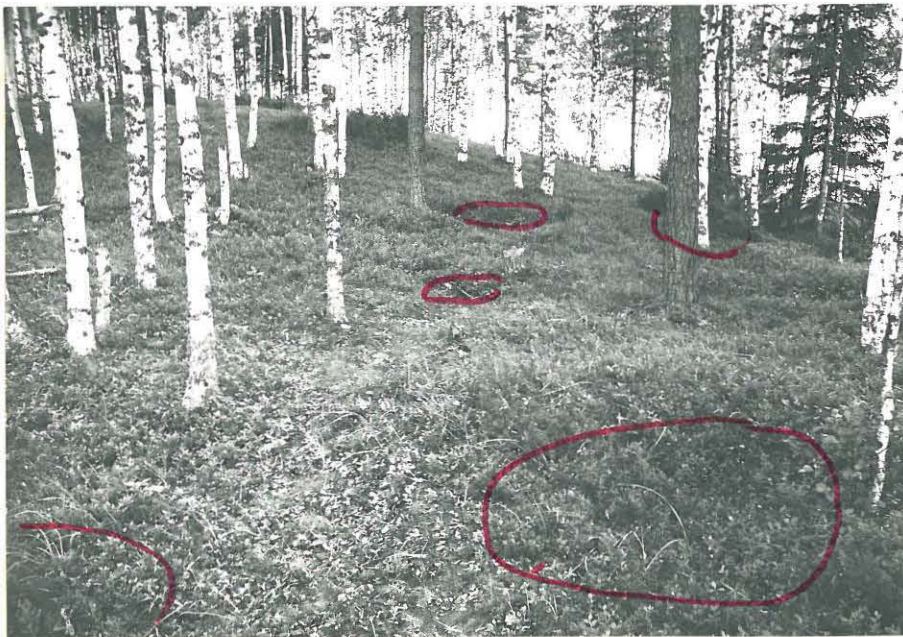
valok. 41 koilliseen

filmi 30053

Isokinas

epän. kiint. muin. jään. n:o 86
valok. 42 luoteeseen
filmi 30054

Vuohiniemi

epän. kiint. muin. jään. n:o 87
valok. 43 kaakkoon
filmi 30055

Kirkkosalmi

epän. kiint. muin. jään. n:o 88
valok. 44 lounaaseen
filmi 30056